

KRYZYS KLIMATYCZNY & PRAWA CZŁOWIEKA

Funded by
the European Union

Funded by the European Union. The content of this material does not necessarily represent the position of the European Union or The Citizens, Equality, Rights and Values (CERV) Funding Programme. Neither the European Union nor the funding authority can be held responsible for them.

TREŚĆ

WSTĘP

KRYZYS KLIMATYCZNY

CZYM JEST?

JAKIE SĄ PRZYCZYNY?

MOŻLIWE ROZWIĄZANIA

PRAWA CZŁOWIEKA

DEFINICJA

PRZEPISY DOTYCZĄCE PRAW CZŁOWIEKA I OCHRONY KLIMATU

STANOWISKO ONZ I RADY PRAW CZŁOWIEKA

FAKTY O WPŁYWIE ZMIAN KLIMATU NA PRAWA CZŁOWIEKA

ZMIANY KLIMATU I MIGRACJA, KONFLIKT ZBROJNY
I PRAWA DZIECI

RAPORT Z ODPOWIEDZI MIĘDZYRZĄDOWEJ
ZMIANA KLIMATU ZESPÓŁ (IPCC)

UNESCO W SPRAWIE EDUKACJI KLIMATYCZNEJ

CELE ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU A PRAWA CZŁOWIEKA

CZYM ZAJMUJE SIĘ NASZA ORGANIZACJA?

UWAGA KOŃCOWA

Materiał ten opracowano z myślą o rozdaniu młodym ludziom przed wzięciem udziału w warsztatach dotyczących oceanów i zmian klimatycznych, aby ułatwić lepsze zrozumienie i zaangażowanie.

Ważne jest, aby młodzi ludzie byli świadomi zmian klimatycznych, ponieważ przyszłość planety zależy również od ich działań.

Angażowanie młodych ludzi jest ważne, ponieważ mają energię, kreatywność i determinację, aby wprowadzić znaczące zmiany.

Warsztaty realizowane są w ramach projektu Don't call it Change (DOCC), we współpracy z YouNet APS (Włochy), Organizacją Earth (Grecja), European Association World - Our Home (Łotwa) i Mare Nostrum (Rumunia).

Projekt finansowany przez Unię Europejską w ramach programu Obywatele, Równość, Prawa i Wartości (CERV)

Czym jest kryzys klimatyczny?

Kryzys klimatyczny to termin opisujący globalne ocieplenie, zmiany klimatyczne i ich konsekwencje.

Termin ten był używany do opisanego zagrożenia globalnego ocieplenia dla planety i do wspierania przyspieszenia wysiłków na rzecz łagodzenia zmiany klimatu.

Skutki zmian klimatycznych są czasami opisywane w kategoriach podobnych do ZMIANY KLIMATU, np.:

- **„katastrofa klimatyczna”** (użyte w odniesieniu do filmu dokumentalnego nakręconego przez Davida Attenborough w 2019 r. i australijskiego sezonu pożarów buszu 2019–2020)
- **„kryzys klimatyczny”** (11 000 listów ostrzegawczych od naukowców z BioScience i The Guardian, oba z 2019 r.)
- **„globalne ocieplenie”** (Richard A. Betts, Met Office UK, 2018)

Zmiana klimatu ma bezpośredni wpływ na młodsze pokolenie i może mieć wpływ na środowisko, gospodarkę i jakość życia. A jednak... jak młodzi ludzie mogą się zaangażować?

- **Edukacja i świadomość** - pierwszym krokiem jest poznanie zmian klimatycznych i podzielenie się tą wiedzą z rodziną, przyjaciółmi i społecznościami, z których pochodzą.

- **Zaangażowanie obywatelskie** - udział w ruchach promujących działania na rzecz przeciwdziałania zmianom klimatycznym.

- **Wpływ za pośrednictwem mediów społecznościowych** - młodzi ludzie mogą zabierać głos na platformach mediów społecznościowych, aby zwrócić uwagę na zmiany klimatyczne i potrzebę natychmiastowych działań.

- **Odpowiedzialna konsumpcja** - ludzie mogą wybierać produkty zrównoważone, nadające się do recyklingu oraz wspierać marki i firmy, które stosują zrównoważone praktyki.

Jakie są przyczyny? zmiana klimatu?

Główne przyczyny zmian klimatycznych są związane z działalnością człowieka i jej wpływem na globalny system klimatyczny. Do najważniejszych przyczyn należą:

Emisje gazów cieplarnianych: Jedną z głównych przyczyn zmian klimatycznych jest nadmierna emisja gazów cieplarnianych (GHG) do atmosfery. Do najpowszechniejszych gazów cieplarnianych zalicza się dwutlenek węgla (CO₂), metan (CH₄), tlenek azotu (NO_x) i węglowodory perfluorowane (HFC). Gazy te tworzą w atmosferze „koc”, który pochłania ciepło i zapobiega jego rozpraszaniu, co prowadzi do globalnego ocieplenia i poważnych zmian klimatycznych.

Wylesianie i zmiany w użytkowaniu gruntów: Wylesianie i zmiany w użytkowaniu gruntów, takie jak przekształcanie lasów w grunty rolne lub miejskie, prowadzą do uwolnienia zasobów węgla zgromadzonych w roślinności i glebie. Zmiany te pogłębiają kryzys klimatyczny, ponieważ lasy odgrywają kluczową rolę w pochłanianiu CO₂ z atmosfery.

Produkcja tworzyw sztucznych i zarządzanie nimi: Produkcja tworzyw sztucznych, szczególnie ze źródeł petrochemicznych, jest energochłonna i może powodować uwalnianie gazów cieplarnianych. Również niewłaściwe gospodarowanie odpadami z tworzyw sztucznych prowadzi do ich akumulacji w środowisku, co może mieć wpływ na ekosystemy i różnorodność biologiczną.

Zanieczyszczenia przemysłowe i transportowe: Emisje zanieczyszczeń z przemysłu, elektrowni i transportu drogowego przyczyniają się do pogorszenia jakości powietrza i globalnego ocieplenia.

MOŻLIWE ROZWIĄZANIA

- Walka ze zmianami klimatycznymi wymaga skoordynowanych i trwałych działań na poziomie globalnym, krajowym, społecznościowym i indywidualnym.
- Oto kilka kluczowych rozwiązań tego złożonego problemu:

PRZEJŚCIE NA ODNAWIALNE ŹRÓDŁA ENERGII

**OCHRONA LASÓW I PRZYWRACANIE
EKOSYSTEMÓW**

ZRÓWNOWAŻONE ROLNICTWO

ZRÓWNOWAŻONY TRANSPORT

ODPOWIEDZIALNA KONSUMPCJA

**ANGAŻOWANIE SIĘ W DZIAŁANIA
UŚWIADAMIAJĄCE I DZIAŁANIA**

**PROMOWANIE GOSPODARKI O OBIEGU
ZAMKNIĘTYM**

CZYM SĄ PRAWA CZŁOWIEKA?

PRAWA CZŁOWIEKA to prawa przysługujące wszystkim ludziom, bez względu na narodowość, miejsce zamieszkania, płeć, orientację seksualną i tożsamość płciową, pochodzenie narodowe lub etniczne, kolor skóry, religię, język lub jakikolwiek inny status.

WSZYSCY MAMY RÓWNE PRAWA DO PRAW CZŁOWIEKA, BEZ DYSKRYMINACJI.

Prawa mają charakter:

- **Wspólne** - są takie same dla każdego człowieka, bez względu na wyznawane wartości, poglądy czy religię;
- **Naturalne** - istnieją niezależnie od woli władz czy prawa, państwo tworzy jedynie system ich ochrony;
- **Niezbywalne** - żadna władza nie może nam ich odebrać, nie możemy się ich wyrzec
- **Niezależne** - istnieją niezależnie od władzy i nie można ich w każdym czasie regulować;
- **Naturalne** - mamy je ze względu na godność osobistą i człowieczeństwo, a nie z powodu czyjejś decyzji czy danego;
- **Niepodzielne** - wszystkie stanowią integralną całość
- i współzależną całość.

HUMAN RIGHTS

**KONWENCJA O RÓŻNORODNOŚCI BIOLOGICZNEJ
ADOPTOWANE W RIO W 1992 ROKU**

**UCHWAŁA Z DNIA 16 STYCZNIA 2020 ROKU W SPRAWIE 15.
POSIEDZENIA KONFERENCJI STRON (COP15) KONWENCJI O
RÓŻNORODNOŚCI BIOLOGICZNEJ.**

**AGENDA 2030 NA RZECZ ZRÓWNOWAŻONEGO
ROZWÓJ PRZYJĘTY PRZEZ ZGROMADZENIE OGÓLNE ONZ
25 WRZEŚNIA 2015 I ZRÓWNOWAŻONY
CELE ROZWOJU**

**REZOLUCJA RADY PRAW CZŁOWIEKA ONZ 41/21 OKREŚLA
WPŁYW ZMIAN KLIMATU I CIĄGŁEJ DEGRADACJI ŚRODOWISKA
NA ZASOBY SŁODKIEJ WODY, EKOSYSTEMY I WSPÓLNOTOWE
ZWIERZĘTA, CO NEGATYWNIE WPŁYWA NA SKUTECZNE
KORZYSTANIE Z PRAW CZŁOWIEKA, W TYM PRAWO DO:**

- ŻYCIE,
- BEZPIECZEŃSTWO ŻYWIENIOWE,
- BEZPIECZNA WODA PITNA,
- USŁUGI SANITARNE,
- ZDROWIE,
- MIESZKANIA,
- SAMOSTANOWIENIE, PRACA I ROZWÓJ.

WYSOKI KOMISARZ NARODÓW ZJEDNOCZONYCH
DLA UNHCR MICHELLE BACHELET,
NA OTWARCIE 48. SESJI
RADY PRAW CZŁOWIEKA ONZ:

„Bezpieczne, czyste, zdrowe i zrównoważone środowisko jest podstawą życia ludzkiego. Jednak dzisiaj, w wyniku działań człowieka – i niehumanitarnej bierności – kryzys planetarny obejmujący zmiany klimatyczne, zanieczyszczenie środowiska i utratę różnorodności biologicznej ma poważny i bezpośredni wpływ na szeroki zakres praw człowieka, w tym prawo do żywności, wody, edukacji, mieszkań, zdrowia, rozwoju, a nawet samego życia.”

(...) „Prognozy o takim znaczeniu i wpływie nie mogą zostać zignorowane przez żadnego decydentów w żadnym miejscu. Będą one miały kaskadowy wpływ gospodarczy, społeczny, kulturowy i polityczny, który dotknie każde społeczeństwo na świecie. Rozwiązanie problemu potrójnego światowego kryzysu ekologicznego jest imperatyw humanitarny, imperatyw praw człowieka, imperatyw budowania pokoju i imperatyw rozwoju”.

HUMAN
RIGHTS

75

LET'S ADVANCE
ON THE PROMISE OF
FREEDOM, EQUALITY
AND JUSTICE FOR ALL UNITED NATIONS
HUMAN RIGHTS
OFFICE OF THE HIGH COMMISSIONER

SOURCE: WWW.FACEBOOK.COM/PHOTO/?FBID=604852251671158&SET=A.297328585756861

RADA PRAW CZŁOWIEKA ONZ UZNAŁA, ŻE PRAWO DO ŻYCIA W ZDROWYM ŚRODOWISKU JEST PRAWEM CZŁOWIEKA. DYSKUSJA TRWAŁA 30 LAT!

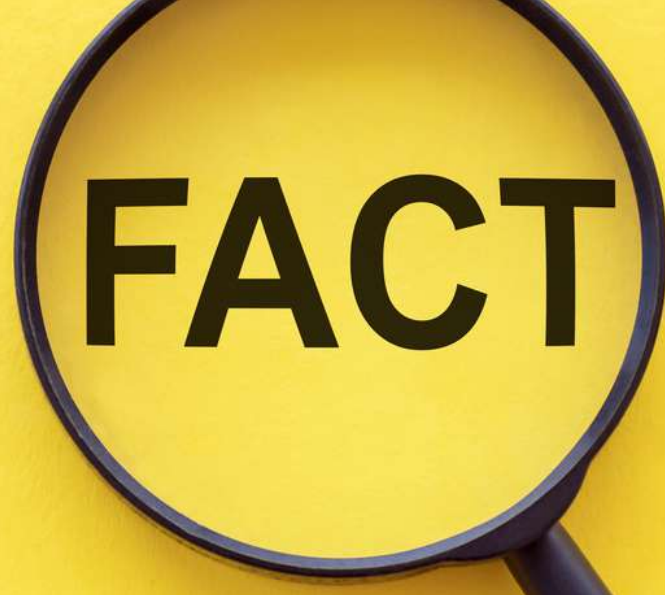
UCHWAŁA JEST EFEKTEM WIELOLETNIEJ PRACY ORGANIZACJI POZARZĄDOWYCH, KTÓRE WYWIERAJĄ PRESJĘ NA POLITYKÓW. JEGO PRZYJĘCIE PRZYSPIESZYŁO TAKŻE ZAANGAŻOWANIE SPOŁECZEŃSTWA OBYWATELSKIEGO I NA PRZYKŁAD PROTESTY MŁODZIEŻY, KTÓRA WYMAGAŁA SZYBKICH DZIAŁAŃ.

Po raz pierwszy omówiono to w latach 90. XX wieku. ŻE PRAWO DO ŻYCIA W ZDROWYM ŚRODOWISKU NALEŻY UZNAĆ ZA UNIWERSALNE PRAWO CZŁOWIEKA. W DYSKUSJI JEST JEDNAK WIELE GŁOSÓW KRYTYCZNYCH. PRZED E WSZYSTKIM ZE STRONY KRAJÓW, KTÓRE - PODOBNI CZTERY GŁOSOWANE PRZECIWKO (ROSJA, INDIE, CHINY I JAPONIA) - OBAWIAŁY SIĘ PRAWNYCH I EKONOMICZNYCH SKUTKÓW ZMIANY.

ŚWIATOWA ORGANIZACJA ZDROWIA SZACUJE, ŻE KAŻDEGO ROKU Z ZANIECZYSZCZEŃ ŚRODOWISKA UMIERA OKOŁO 13,7 MILIONÓW LUDZI. PRZYCYNĄ JEST SMOG I NARAŻENIE NA SZKODLIWE SUBSTANCJE CHEMICZNE. TO PRAWIE 25% WSZYSTKICH ŚMIERTELNOŚCI ZAREJESTROWANYCH NA CAŁYM ŚWIECIE.

SOURCE: WWW.UNEP.ORG/EXPLORE-TOPICS/CLIMATE-ACTION

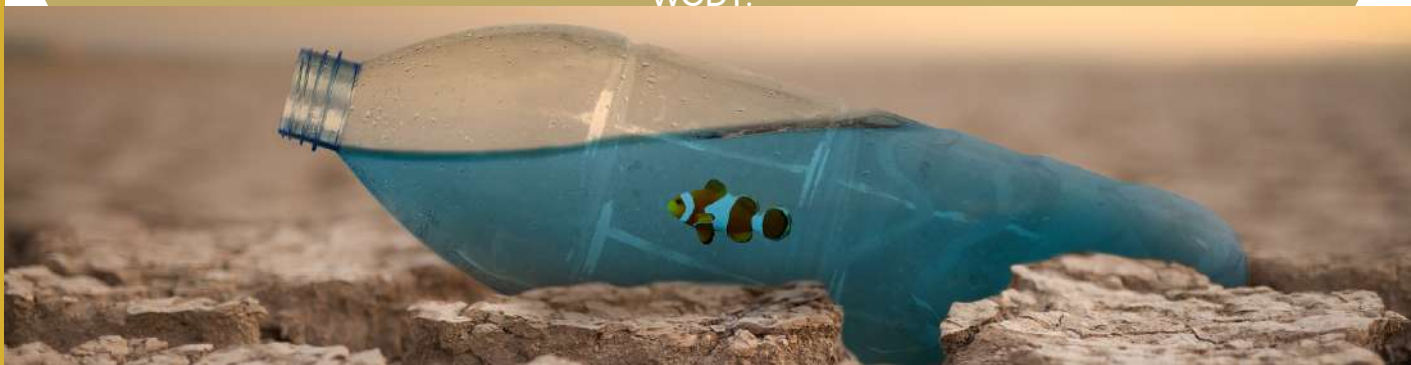

RAPORT LANCET COUNTDOWN POKAZUJE NARASTAJĄCY PROBLEM PODATNOŚCI NA FALE UPAŁÓW WE WSZYSTKICH KRAJACH.

1. DANE POKAZUJĄ, ŻE PROBLEM DOTYCZY GŁÓWNIEM KRAJÓW O WYSOKIM I BARDZO WYSOKIM WSKAŹNIKU ROZWOJU LUDZKIEGO (HDI) KRAJÓW O SZYBKO STARZEJĄCYM SIĘ SPOŁECZEŃSTWIE.
2. SĄ TO OSOBY STARSZE (POWYŻEJ 65. ROKU ŻYCIA), OSOBY Z CHOROBYMI TOWARZYSZĄCYMI ORAZ DZIECI (DO 1 ROKU ŻYCIA), KTÓRE NAJCZĘŚCIEJ CHORUJĄ W CZASIE FAL UPAŁÓW.
3. WSKUTEK FAL UPAŁÓW ZAREJESTROWANYCH W 2019 ROKU NA ŚWIECIE - GŁÓWNIEM W KRAJACH O BARDZO WYSOKIM WSKAŹNIKU HDI - 345 TYS. OSÓB ZMARŁO PRZEDWCZEŚNIE.

WEDŁUG RAPORTU MIĘDZYRZĄDOWEGO PANELU DS. ZMIAN KLIMATU (IPCC) PRZY OCIEPLENIEM O 2°C Z 800 MLN DO 3 MILIARDÓW LUDZI BĘDZIE DOŚWIADCZYĆ PRZEWLEKŁEGO NIEDOBORU WODY WYWOŁANEGO SUSĄ. JEST TO RÓWNIEM KONSEKWENCJĄ ZMIAN KLIMATU.

1. WEDŁUG SZACUNKÓW IPCC, DO KOŃCA XXI WIEKU aŻ 8% OBECNIE UŻYTKOWANYCH GRUNTÓW BĘDZIE NIEMOŻLIWYCH DO WYKORZYSTANIA UPRAW.
2. W TYM SAMYM CZASIE, NAWET PRZY OCIEPLENIU POWIERZCHNI ZIEMI PONIŻEJ 1,6°C, OD 3 DO 41% PUNKTÓW POŁOWOWYCH W AFRYKAŃSKICH REGIONACH TROPIKALNYCH MOŻE ZNIKNAĆ.
3. W POLSCE DO KOŃCA WIEKU OKOŁO 15 MILIONÓW LUDZI DOŚWIADCZY NIEDOBORU WODY.

FACT

WEDŁUG BANKU ŚWIATOWEGO DO 2050 ROKU 216 MILIONÓW LUDZI OPUŚCI DOM.

PROGNOZUJĄ, ŻE MIGRACJA NAJBARDZIEJ DOTYCZY AFRYKI SUBSAHARYJNEJ (86 MLN LUDZI), AZJI WSCHODNIEJ, PACYFIKU (49 MLN LUDZI) I AZJI POŁUDNIOWEJ (40 MLN LUDZI).

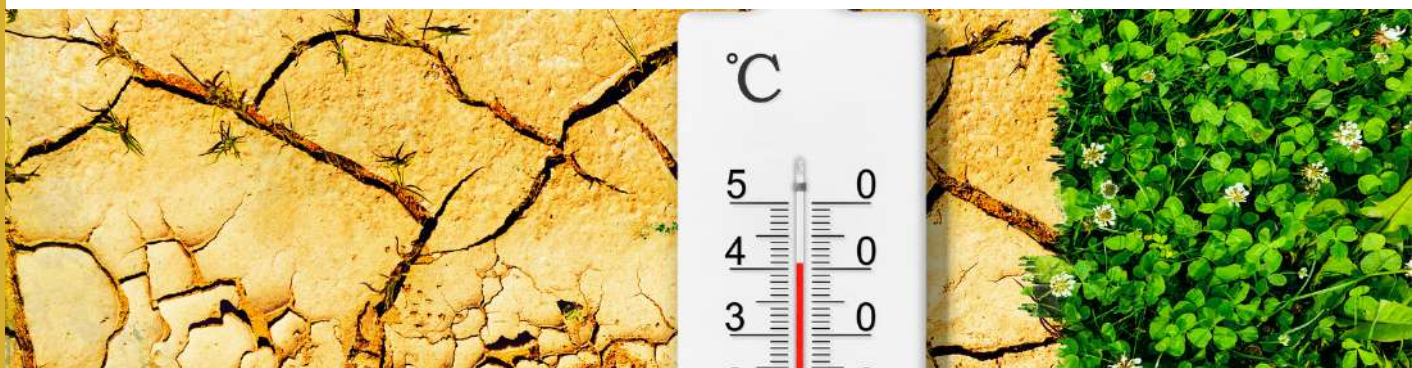
NASTĘPNE W KOLEJNOŚCI BĘDĄ MIESZKAŃCY AFRYKI PÓŁNOCNEJ (19 MLN), AMERYKI ŁACIŃSKIEJ (17 MLN), EUROPY WSCHODNIEJ I AZJI ŚRODKOWEJ (5 MLN).

BANK ŚWIATOWY PROGNOZUJE, ŻE PIERWSZY PUNKT ZAPŁONU POJAWI SIĘ W 2030 ROKU, A ZJAWISKO TO BĘDZIE NASILAŁO SIĘ CO NAJMNIEJ DO POŁOWY STULECIA.

WEDŁUG NARODÓW ZJEDNOCZONYCH SKUTKI ZMIAN KLIMATU MOGĄ POGORSZYĆ WARUNKI ŻYCIA I POWRÓT OBECNYCH UCHODźCÓW.

JEST TO MIĘDZY INNYMI SPOWODOWANYMI WZROSTEM LICZBY EKSTREMALNYCH ZDARZEŃ POGODOWYCH, SUSZ, PUSTYFIKACJI I PODNOSZĄCEGO SIĘ POZIOMU MORZA.

W REZULTACIE POWIERZCHNIA MIESZKANIOWA ZMNIEJSZA SIĘ, DOSTĘP DO WODY PITNEJ, A UZYSKANE PLONY SĄ NIŻSZE. NA PRZYKŁAD KRAJE JUŻ NARAŻONE NA WZROST PROCESÓW MIGRACYJNYCH TO CZAD, KAMERUN I NIGER.

W ROKU 2020 WEDŁUG RAPORTU AGENCJI ONZ ds. UCHODźCÓW 95% WSZYSTKICH UCHODźCÓW ZWIĄZANYCH Z KONFLIKTAMI ZBROJNYMI ZNAJDUŁO SIĘ NA OBSZARACH NARAŻONYCH NA ZMIANY KLIMATU I EKSTREMALNE WARUNKI POGODOWE.

8 PAŹDZIERNIKA 2018 MIĘDZYNARODOWY PANEL DS. ZMIAN KLIMATU (IPCC) OPUBLIKOWAŁ SPECJALNY RAPORT POŚWIĘCONY WZROSTU GLOBALNEGO OCIEPLENIA O 1,5°C ZWIĄZANEGO Z ERA PRZEMYSŁOWĄ. (SR1.5) RAPORT JEST JEDNĄ Z NAJWAŻNIEJSZYCH OCEN NAUKOWYCH PRZEPROWADZONYCH PRZEZ IPCC W TRZECI ROK HISTORII PANELU.

1. W RAPORTU STWIERDZONO, ŹE OGRANICZENIE GLOBALNEGO OCIEPLENIA DO TEMPERATURY PONIŻEJ 1,5°C JEST KONIECZNE, ABY UNIKNĄĆ POWAŻNYCH KONSEKWENCJI DLA PRAW CZŁOWIEKA W NADCHODZĄCYCH LATACH. ZOSTANIE TO OSIĄGNIĘTE POD WARUNKIEM RADYKALNEJ REDUKCJI EMISJI, REALIZACJI SCENARIUSZÓW TRANSFORMACJI ORAZ OCHRONY I ODBUDOWY EKOSYSTEMÓW NATURALNYCH.

2. WZROST ŚREDNIEJ TEMPERATURY NIE JEST RÓWNOMIERNY – OCIEPLENIE JEST WIĘKSZE NA LĄDZIE NIŻ NAD OCANAMI I 2-3 RAZY WIĘKSZE W ARKTYCE. SZACUJE, ŹE 20-40% Ludności Świata MIESZKA NA OBSZARACH, GDZIE OCIEPLENIE PRZEKROCZYŁO JUŻ 1,5°C.

3. AKTUALNIE OBSERWUJEMY SKUTKI GLOBALNEGO OCIEPLENIA, W TYM NASILENIE SIĘ EKSTREMALNYCH ZJAWISK POGODOWYCH, TOPNIENIE LODÓW W ARKTYCE, ODBICIE LODOWCÓW, WZROST POZIOMU WODY W MORZU I OCEANACH.

DO 2050 ROKU 216 MILIONÓW LUDZI OPUŚCI DOM!

WEDŁUG BANKU ŚWIATOWEGO DO 2050 ROKU 216 MILIONÓW OSÓB Z SZESĆCIU REGIONÓW BĘDZIE PRZEMIESZCZAĆ SIĘ W RAMACH SWOJEGO KRAJU. TO JAK WSZYSCY MIESZKAŃCY BRAZYLII OPUSZCZAJĄ SWOJE DOMEY.

OPRÓCZ CZYNNIKÓW EKONOMICZNYCH, POLITYCZNYCH I SPOŁECZNYCH, ZMIANY KLIMATU ZACZYNAJĄ ODGRYWAĆ WAŻNĄ ROLĘ W GLOBALNEJ MIGRACJI. CORAZ WIĘCEJ OSÓB DECYDUJE SIĘ O OPUSZCZENIE MIEJSCA ZAMIESZKANIA ZARÓWNO W CELU RYZYKA SUSZY, JAK I POWODZI.

ŻADEN REGION NIE JEST ODPORNY NA POTENCJALNĄ MIGRACJĘ ZWIĄZANĄ Z KLIMATEM. PIERWSZE „GORĄCE PUNKTY” POWINNY POJAWIĆ SIĘ OKO 2030 ROKU, KIEDY ZNACZNA CZĘŚĆ LUDNOŚCI WYMIENI SIĘ Z OBSZARÓW, W KTÓRYCH ŻYCIE JEST ZAGROŻONE. ZJAWISKO TO BĘDZIE NASILAĆ SIĘ CO NAJMNIEJ W POŁOWIE STULECIA, UDERZAJĄC TERAZ W NAJBIEDNIEJSZE CZĘŚCI ŚWIATA.

GŁÓWNYM KIERUNKIEM MIGRACJI BĘDĄ MIASTA, KTÓRE CZĘSTO NIE POSIADAJĄ ODPOWIEDNIEJ INFRASTRUKTURY MIEJSC DO ŻYCIA I PRACY.

DO 2050 ROKU 216 MILIONÓW LUDZI OPUŚCI DOM!

OBECNIE NAJBARDZIEJ WRAŻLIWE NA ZMIANY KLIMATU (I ZWIĄZANE Z TYM ŚMIERTELNE NIEBEZPIECZEŃSTWO DLA LUDZI) SĄ OBSZARY BARDZO ZMIENNE POLITYCZNIE I NARAŻONE NA KONFLIKTY ZBROJNE.

PRZYKŁADEM JEST REPUBLIKA CZAD. EKSTREMALNE SUSZE W CIĄGU OSTATNICH 50 LAT SPOWODOWAŁY, ŻE GŁÓWNE ŹRÓDŁO WODY W OKOLICY - JEZIORO CZAD - ZMNIEJSZYŁO SWOJĄ POWIERZCHNIĘ O PRAWIE 90%. LUDNOŚĆ Z OBSZARÓW SUSZY MIGRUJE BLIŻEJ ŹRÓDEŁ WODY, KTÓRYCH JEST JESZCZE MNIEJ, CO POWODUJE KONFLIKTY, CZĘSTO ZBROJNE.

W 2020 ROKU 95% WSZYSTKICH UCHODźCÓW ZWIĄZANYCH Z KONFLIKTAMI ZBROJNYMI PRZEBYWAŁO W OBSZARY WRAŻONE NA ZMIANY KLIMATU I EKSTREMALNE WARUNKI POGODOWE.

W PRZYSZŁOŚCI KONFLIKTY WOJSKOWE O DOSTĘP DO WODY A POLA UPRAWNE BĘDĄ WIĘCEJ POSPOLITE.

KOLEJNE KONFLIKTY NA BLISKIM WSCHODZIE I WOJNA NA UKRAINIE SPOWODOWAŁ MILIIONOWY NAPŁYW MIGRANTÓW DO EUROPY, CO ZWIĄZANE JEST RÓWNIEŻ Z KRYZYSAMI GRANICZNYMI I DOJAZDEM SPOŁECZEŃSTW (W POLSCE, GRECJI, NIEMCZECH I FRANCJI).

DO 2050 ROKU 216 MILIONÓW LUDZI OPUŚCI DOM!

MILIONY DZIECI NA CAŁYM ŚWIECIE SĄ ZMUSZONE DO MIGRACJI. WIĘKSZOŚĆ Z NICH TO MIGRACJE WEWNĘTRZNE (BEZ OPUSZCZANIA GRANIC SWOJEGO KRAJU).

UNICEF PODKREŚLA, ŻE GLOBALNA ZMIANA KLIMATU JEST POWAŻNYM WYZWANIE DLA PRAW DZIECKA, STANDARDÓW ŻYCIA I BEZPIECZEŃSTWA. SZACOWANO, ŻE MILIARD DZIECI NA ŚWIECIE (PONAD POŁOWA) JEST BARDZO NARAŻONYCH NA NEGATYWNE SKUTKI ZMIAN KLIMATU. OBECNIE TRZYLATKI BĘDĄ DORASTAĆ W EKSTREMALNYCH WARUNKACH POGODOWYCH I POGARSZAJĄCYCH SIĘ WARUNKI ŻYCIA W WIELU REGIONACH ŚWIATA

JAK PODKREŚLA UNICEF: 820 MILIONÓW DZIECI JEST BARDZO NARAŻONYCH Z POWODU FAL UPAŁÓW 400 MLN DZIECI MIESZKA NA OBSZARACH O DUŻYM PRAWIDŁOWIE WYSTĄPIENIA CYKLONÓW, 330 MLN DZIECI JEST ZAGROŻONYCH MOŻLIWOŚCIĄ POWODÓW RZECZNYCH. 920 MILIONÓW DZIECI JEST POWAŻNIE NARAŻONYCH NA NIEDOBÓR WODY.

MIGRACJA WYSTAWIA DZIECI NA WIELE TRUDNOŚCI, M.IN. W DOSTĘPIE DO EDUKACJI, OCHRONY ZDROWIA, W ROZWIJANIU POCZUCIA PRZYNALEŻNOŚCI DO OKREŚLONEGO OBSZARU LUB SPOŁECZNOŚCI. DLATEGO TAK WAŻNE JEST FINANSOWANIE SZKÓŁ I SZPITALÓW W MIEJSCACH ZAGROŻONYCH KATASTROFAMI NATURALNYMI ORAZ W OBÓZACH UCHODźCÓW.

CZĘŚĆ DRUGA VI RAPORTU MIĘDZRZĄDOWEGO ZESPOŁU BADAWCZEGO DS. ZMIAN KLIMATYCZNYCH (IPCC)

OPUBLIKOWANY W 2022 ROKU RAPORT PRZEDSTAWIA ZWIĄZKI MIĘDZY KLIMATEM, RÓŻNORODNOŚCIĄ BIOLOGICZNĄ A SPOŁECZEŃSTWEM.

KLUCZOWE WNIOSKI Z RAPORTU IPCC:

- PRAWIE POŁOWA LUDNOŚCI ZIEMI MIESZKA W REGIONACH BARDZO ZAGROŻONYCH ZMIANAMI KLIMATU.
- NIERÓWNOŚCI W POCZUCIU SKUTKÓW GLOBALNEGO OCIEPLENIA WYNIKAJĄ NIE TYLKO Z LOKALNEGO KLIMATU, ALE TAKŻE Z HISTORYCZNYCH I WSPÓŁCZESNYCH NIERÓWNOŚCI WYNIKAJĄCYCH M.in. Z KOLONIALIZMU.
  - ZAGROŻENIA NIERÓWNOBODNIE ROZŁOŻONE W REGIONACH W NAJBARDZIEJ DOTYKAJĄ BEZPIECZNE GRUPY SPOŁECZNE, Np. OSOBY O NISKICH DOCHODACH.
- MOŻLIWOŚCI ADAPTACJI DO ZMIENIONEGO KLIMATU BĘDĄ SPADAĆ WRAZ Z POSTĘPUJĄCYM OCIEPLENIEM.
- SPOŁECZEŃSTWO OBYWATELSKIE JEST CENNYM WSPARCIEM W ADAPTACJI DO SKUTKÓW ZMIAN KLIMATU. Z JEDNEJ STRONY DZIAŁANIA ADAPTACYJNE POSTĘPUJĄ, ALE PREFERUJĄ SIĘ WŚRÓD NICH ROZWIĄZANIA KRÓTKOTERMINOWE. JEDNAK Z DRUGIEJ STRONY KONIECZNE SĄ ZMIANY SYSTEMOWE, WPROWADZANE W SPOSÓB SPRAWIEDLIWY SPOŁECZNIE, KTÓRY TRAKTUJE OBYWATELI W SPOSÓB NIEDYSKRIMINACYJNY I DZIAŁA W ZGODZIE Z ZASADĄ SOLIDARNOŚCI I TROSKI O DOBRO WSPÓLNE.
- ZWRÓCONO TAKŻE UWAGĘ NA WZROST NIERÓWNOŚCI SPOŁECZNYCH I EKONOMICZNYCH, KTÓRE ZWIĘKSZAJĄ WRAŻLIWOŚĆ GRUP MARGINALIZOWANYCH. ZAGROŻENIA STAJĄ SIĘ BARDZIEJ ZŁOŻONE I TRUDNE DO ZARZĄDZANIA. DZIEJE SIĘ TAK DLATEGO, ŻE ZAGROŻENIA NATURALNE I PRESJA ANTROPOGENICZNA (SPOWODOWANA Np. URBANIZACJĄ) – NACIERAJĄ NA SIEBIE.

TYLKO NIECO PONAD POŁOWA KRAJOWYCH PROGRAMÓW PROGRAMOWYCH NA CAŁYM ŚWIECIE ODWOŁUJE SIĘ DO ZMIANY KLIMATU.

Z WYBRANYCH 100 KRAJÓW AŻ 47% PROGRAMÓW PROGRAMOWYCH NIE POSIADA EDUKACJI O ZMIANACH KLIMATU. W PRZYPADKU POZOSTAŁYCH 53% TAKIE WYKSZTAŁCENIE JEST OBECNE, ALE NIE JEST DO NIEJ PRZYWIĄZANE.

EDUKACJA NA TEMAT ZMIAN KLIMATU POWINNA STANOWIĆ PODSTAWĘ PROGRAMÓW PROGRAMOWYCH W KAŻDYM KRAJU.

NALEŻY POŁOŻYĆ WIĘKSZY NACISK NA EDUKACJĘ NA TEMAT ZMIAN KLIMATYCZNYCH W KRAJACH, KTÓRE EMITUJĄ WIĘCEJ ZANIECZYSZCZEŃ.

NAUCZANIE O ZMIANACH KLIMATU NALEŻY KŁAŚĆ KŁAŚĆ NA KAŻDYM ETAPIE EDUKACJI. NAUCZYCIELE MUSZĄ BYĆ ODPOWIEDNIE PRZYGOTOWANI DO NAUCZANIA O ZMIANACH KLIMATU, ABY CZULI SIĘ PEWNI NA TYM POZIOMIE.

EDUKACJA KLIMATYCZNA POWINNA ODNOSIĆ SIĘ DO GŁOWY, SERCA I RĘK, A NAUCZYCIELE MUSZĄ BYĆ GOTOWYCH DO NAUCZANIA W CAŁOŚCI.

NAUCZANIE O ZMIANACH KLIMATU POWINNO STAĆ SIĘ ISTOTNYM CZĘŚCIEM KRAJOWYCH PROGRAMÓW I PRZEPISÓW. MINISTERSTWO EDUKACJI I ŚRODOWISKA POWINNY WSPÓŁPRACOWAĆ NA RZECZ EDUKACJI O ZMIANACH KLIMATU.

THE REGIONS MOST VULNERABLE TO CLIMATE CHANGE MAKE SOCIAL AWARENESS ON THE TOPIC, WHEREAS THE LEAST INVOLVEMENT RECORDED IS IN REGIONS WHICH ARE MAIN EMITTERS OF HARMFUL SUBSTANCES.

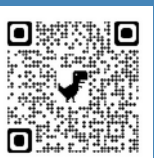
CELE ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU A PRAWA CZŁOWIEKA

SUSTAINABLE DEVELOPMENT GOALS

17 GOALS TO TRANSFORM OUR WORLD

1 NO POVERTY 	2 ZERO HUNGER 	3 GOOD HEALTH AND WELL-BEING
4 QUALITY EDUCATION 	5 GENDER EQUALITY 	6 CLEAN WATER AND SANITATION
7 AFFORDABLE AND CLEAN ENERGY 	8 DECENT WORK AND ECONOMIC GROWTH 	9 INDUSTRY, INNOVATION AND INFRASTRUCTURE
10 REDUCED INEQUALITIES 	11 SUSTAINABLE CITIES AND COMMUNITIES 	12 RESPONSIBLE CONSUMPTION AND PRODUCTION
13 CLIMATE ACTION 	14 LIFE BELOW WATER 	15 LIFE ON LAND
16 PEACE AND JUSTICE 	17 PARTNERSHIPS FOR THE GOALS 	

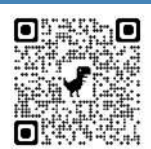

CELE ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU STANOWIĄ WEZWANIE DO DZIAŁANIA WSZYSTKICH KRAJÓW - BIEDNYCH, BOGATYCH I O ŚREDNICH DOCHODACH - W CELU PROMOWANIA DOBROBYTU PRZY JEDNOCZESNEJ OCHRONIE PLANETY.

UZNAJĄ, ŻE ELIMINACJA UBÓSTWA MUSI IŚĆ W PARZE ZE STRATEGIAMI BUDUJĄCYMI WZROST GOSPODARCZY I UWZGLĘDNIAJĄCYMI SZEREG POTRZEB SPOŁECZNYCH, W TYM EDUKACJĘ, ZDROWIE, OCHRONĘ SOCJALNĄ I MOŻLIWOŚCI ZATRUDNIENIA, PRZY JEDNOCZESNYM PRZECIWDZIAŁANIU ZMIANOM KLIMATYCZNYM I OCHRONIE ŚRODOWISKA. WAŻNIEJSZE NIŻ KIEDYKOLWIEK JEST TO, ŻE CELE TE ZAPEWNIAJĄ KLUCZOWE RAMY DLA POWROTU DO ZDROWIA PO COVID-19

CELE ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU SĄ UNIWERSALNYM WEZWANIEM DO DZIAŁANIA NA RZECZ POŁOŻENIA KRESU UBÓSTWU, OCHRONY PLANETY ORAZ POPRAWY ŻYCIA I PERSPEKTYW KAŻDEGO, GDZIEKOLWIEK. WSZYSTKIE PAŃSTWA CZŁONKOWSKIE ONZ PRZYJĘŁY 17 CELÓW W 2015 R. W RAMACH AGENDY NA RZECZ ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU 2030, KTÓRA OKREŚLA 15-LETNI PLAN OSIĄGNIĘCIA TYCH CELÓW.

OBCENIE W WIELU MIEJSCACH NASTĘPUJE POSTĘP, ALE OGÓLNIIE RZECZ BIORĄC, DZIAŁANIA NA RZECZ OSIĄGNIĘCIA CELÓW NIE POSTĘPUJĄ JESZCZE W WYMAGANYM TEMPIE I NA WYMAGANĄ SKALĘ. ROK 2020 MUSI ROZPOCZĄĆ DEKADĘ AMBITNYCH DZIAŁAŃ, ABY OSIĄGNAĆ CELE DO 2030 R..

1 NO POVERTY

END POVERTY IN ALL ITS FORMS EVERYWHERE

<https://unstats.un.org/sdgs/report/2023/>

IF CURRENT TRENDS CONTINUE,

BY 2030

575 MILLION
PEOPLE WILL STILL BE
LIVING IN EXTREME POVERTY

ONLY ONE THIRD
OF COUNTRIES WILL HAVE
HALVED THEIR NATIONAL
POVERTY LEVELS

MANY OF THE
WORLD'S VULNERABLE POPULATION
REMAIN UNCOVERED BY SOCIAL PROTECTION

IN LOW-INCOME COUNTRIES, ONLY

RECEIVED SOCIAL PROTECTION CASH BENEFITS

(2020)

IN RESPONSE TO THE
COST-OF-LIVING CRISIS,

105 COUNTRIES
ANNOUNCED ALMOST
350 SOCIAL PROTECTION
MEASURES IN THE PAST

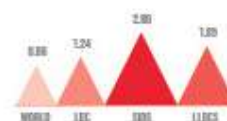
12 MONTHS

(FEB. 2022 - FEB. 2023)

LDCs, SIDS AND LLDCs
FACE HIGHER VULNERABILITY
TO DISASTERS

AVERAGE ANNUAL NUMBER OF
DEATHS OR MISSING PERSONS
PER 100,000 POPULATION

(2012-2021)

WORLDWIDE, COUNTRIES HAVE **INCREASED GOVERNMENT SPENDING ON ESSENTIAL SERVICES (EDUCATION, HEALTH AND SOCIAL PROTECTION) SINCE 2015**

THE SUSTAINABLE DEVELOPMENT GOALS REPORT 2023: SPECIAL EDITION- [UNSTATS.UN.ORG/SDGS/REPORT/2023/](https://unstats.un.org/sdgs/report/2023/)

DZIAŁANIA PRIORYTETOWE W ZAKRESIE ELIMINACJI UBÓSTWA OBEJMUJĄ:

- POPRAWA DOSTĘPU DO ZRÓWNOWAŻONYCH ŹRÓDEŁ UTRZYMANIA, MOŻLIWOŚCI W ZAKRESIE PRZEDSIĘBIORCZOŚCI I ZASOBÓW PRODUKCYJNYCH;
- ZAPEWNIENIE POWSZECHNEGO DOSTĘPU DO PODSTAWOWYCH USŁUG SPOŁECZNYCH;
- STOPNIOWY ROZWÓJ SYSTEMÓW OCHRONY SOCJALNEJ W CELU WSPIERANIA TYCH, KTÓRZY NIE SĄ W STANIE SAMI SIĘ UTRZYMAĆ;
- WZMACNIANIE POZYCJI OSÓB ŻYJĄCYCH W UBÓSTWIE I ICH ORGANIZACJI;
- ZAJĘCIE SIĘ NIEPROPORCJONALNYM WPŁYWEM UBÓSTWA NA KOBIETY;
- WSPÓŁPRACA Z ZAINTERESOWANYMI DARCZYŃCAMI I ODBIORCAMI W CELU PRZEZNACZENIA ZWIĘKSZONEJ CZĘŚCI OFICJALNEJ POMOCY ROZWOJOWEJ NA ELIMINACJĘ UBÓSTWA;
- ZINTENSYFIKOWANIE WSPÓŁPRACY MIĘDZYNARODOWEJ NA RZECZ ELIMINACJI UBÓSTWA

END HUNGER, ACHIEVE FOOD SECURITY AND IMPROVED NUTRITION AND PROMOTE SUSTAINABLE AGRICULTURE

ZERO HUNGER GOAL

AT RISK

MORE THAN **600 MILLION** PEOPLE WORLDWIDE ARE PROJECTED TO **FACE HUNGER IN 2030**

LITTLE TO NO PROGRESS HAS BEEN MADE IN REDUCING ANAEMIA WORLDWIDE SINCE 2000

PREVALENCE OF ANAEMIA IN **WOMEN AGED 15-49**

HAS REMAINED STAGNANT AT AROUND **30%**

DESPITE DROPPING IN 2021, **HIGH FOOD PRICES** CONTINUE TO PLAGUE MANY NATIONS

SHARE OF COUNTRIES EXPERIENCING MODERATELY TO ABNORMALLY HIGH FOOD PRICES:

1 IN 3 PEOPLE

WORLDWIDE STRUGGLE WITH MODERATE TO SEVERE **FOOD INSECURITY**

MALNUTRITION PERSISTS WORLDWIDE, JEOPARDIZING CHILDREN'S WELL-BEING AND FUTURE DEVELOPMENT

CHILDREN UNDER AGE-5 AFFECTED BY: [2022]

STUNTING
148 MILLION

WASTING
45 MILLION

OVERWEIGHT
37 MILLION

THE SUSTAINABLE DEVELOPMENT GOALS REPORT 2023: SPECIAL EDITION- UNSTATS.UN.ORG/SDGS/REPORT/2023/

LISTA CELÓW:

- POŁOŻYĆ KRES WSZELKIM FORMOM NIEDOŻYWIENIA
- PODWOIĆ PRODUKTYWNOŚĆ I DOCHODY DROBNYCH PRODUCENTÓW ŻYWNOSCI
- ZRÓWNOWAŻONA PRODUKCJA ŻYWNOSCI I ODPORNE PRAKTYKI ROLNICZE
- UTRZYMUJ RÓŻNORODNOŚĆ GENETYCZNA W PRODUKCJI ŻYWNOSCI
- INWESTUJ W INFRASTRUKTURĘ OBSZARÓW WIEJSKICH, BADANIA ROLNICZE, TECHNOLOGIE I BANKI GENÓW
- ZAPOBIEGAJ OGRANICZENIOM W HANDLU PRODUKTAMI ROLNYMI, ZAKŁÓCENIOM RYNKU I SUBSYDIOM EKSPORTOWYM
- ZAPEWNIĆ STABILNE RYNKI TOWARÓW SPOŻYWCZYCH I TERMINOWY DOSTĘP DO INFORMACJI

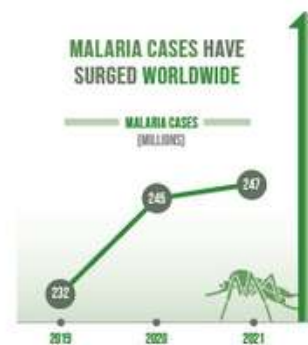
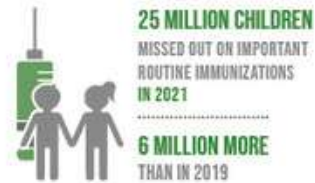

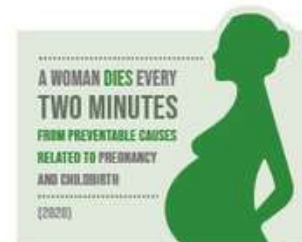
3 GOOD HEALTH AND WELL-BEING
ENSURE HEALTHY LIVES AND PROMOTE WELL-BEING FOR ALL AT ALL AGES

NOTABLE STRIDES HAVE BEEN MADE TOWARDS IMPROVING GLOBAL HEALTH OUTCOMES

OUT-OF-POCKET PAYMENTS FOR HEALTH PUSHED OR FURTHER PUSHED

THE SUSTAINABLE DEVELOPMENT GOALS REPORT 2023: SPECIAL EDITION- UNSTATS.UN.ORG/SDGS/REPORT/2023/

LISTA CELÓW:

- ZMNIEJSZ ŚMIERTELNOŚĆ MATEK
- POŁOŻYĆ KRES WSZELKIM MOŻLIWYM DO UNIKNIĘCIA ZGONOM PONIŻEJ 5 ROKU ŻYCIA
- WALCZ Z CHOROBYMI ZAKAŻNYMI
- ZMNIEJSZENIE ŚMIERTELNOŚCI Z POWODU CHORÓB NIEZAKAŻNYCH I PROMOWANIE ZDROWIA PSYCHICZNEGO
- ZAPOBIEGANIE I LECZENIE UZALEŻNIEŃ
- ZMNIEJSZ LICZBĘ OBRAŻEŃ I OFIAR ŚMIERTELNYCH NA DROGACH
- POWSZECHNY DOSTĘP DO OPIEKI SEKSUALNEJ I REPRODUKCYJNEJ, PLANOWANIA RODZINY I EDUKACJI
- OSIĄGNIJ POWSZECHNĄ OCHRONĘ ZDROWIA
- ZMNIEJSZ LICZBĘ CHORÓB I ZGONÓW SPOWODOWANYCH NIEBEZPIECZNYMI CHEMIKALIAM I ZANIECZYSZCZENIAM I
- WDROŻYĆ RAMOWĄ KONWENCJĘ WHO DOTYCZĄCĄ KONTROLI TYTONIU
- WSPIERAJ BADANIA, ROZWÓJ I DOSTĘP DO NIEDROGICH SZCZEPIONEK I LEKÓW
- ZWIĘKSZENIE FINANSOWANIA OPIEKI ZDROWOTNEJ I WSPIERANIE PRACOWNIKÓW SŁUŻBY ZDROWIA W KRAJACH ROZWIJAJĄCYCH SIĘ
- ULEPSZAJ SYSTEMY WCZESNEGO OSTRZEGANIA O GLOBALNYM RYZYKU DLA ZDROWIA

ENSURE INCLUSIVE AND EQUITABLE QUALITY EDUCATION AND PROMOTE LIFELONG LEARNING OPPORTUNITIES FOR ALL

DESPITE SLOW PROGRESS,

THE WORLD IS FALLING FAR BEHIND IN ACHIEVING QUALITY EDUCATION

WITHOUT ADDITIONAL MEASURES, BY 2030:

THE PANDEMIC

CAUSED LEARNING LOSSES IN **4 IN 5** OF 104 COUNTRIES STUDIED

PRIMARY AND SECONDARY SCHOOL COMPLETION RATES ARE **RIISING**, BUT THE PACE IS SLOW AND UNEVEN

LOW- AND LOWER-MIDDLE-INCOME COUNTRIES FACE A NEARLY

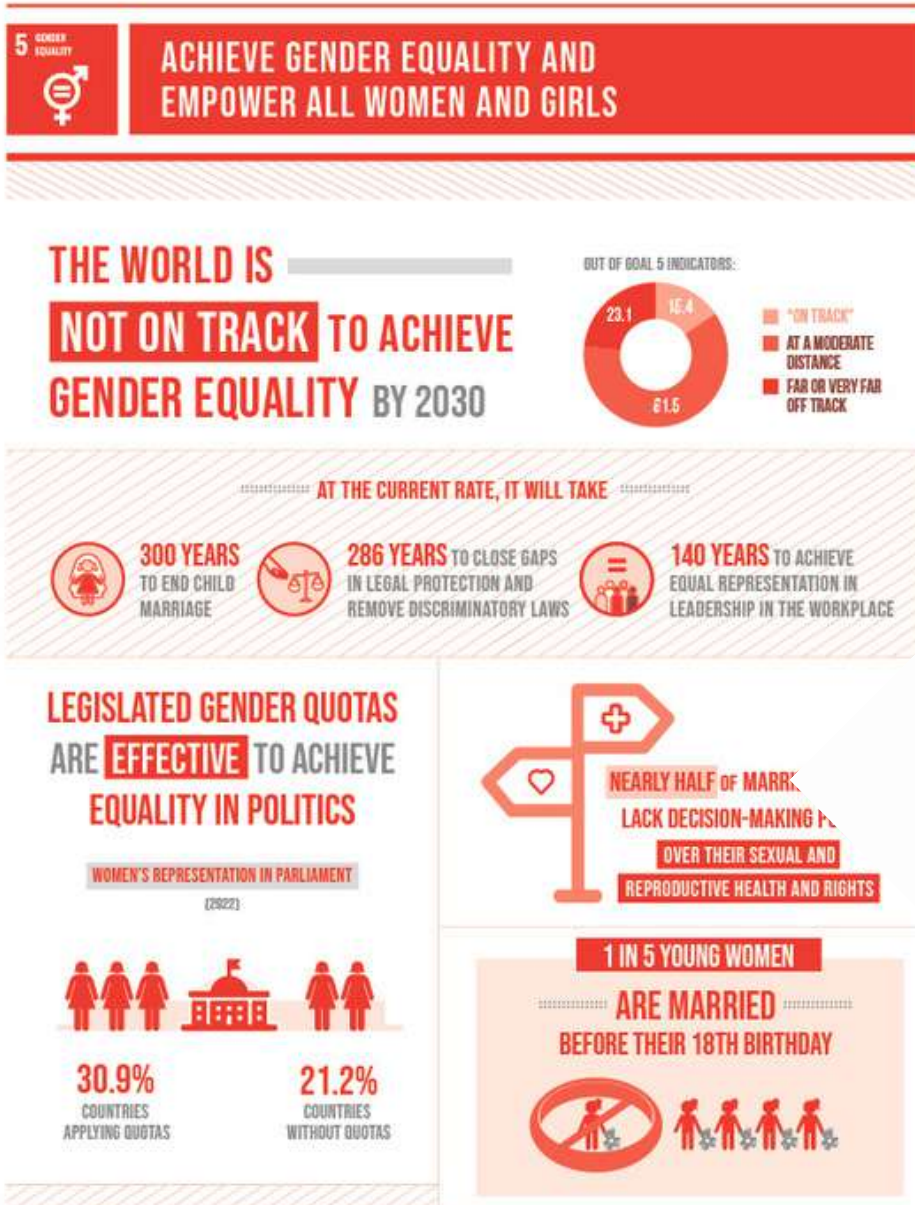
\$100 BILLION ANNUAL FINANCING GAP TO REACH THEIR EDUCATION TARGETS

THE SUSTAINABLE DEVELOPMENT GOALS REPORT 2023: SPECIAL EDITION - UNSTATS.UN.ORG/SDGS/REPORT/2023/

LISTA CELÓW:

- BEZPŁATNA EDUKACJA NA POZIOMIE PODSTAWOWYM I ŚREDNIM
- RÓWNY DOSTĘP DO WYSOKIEJ JAKOŚCI EDUKACJI PRZEDSZKOLNEJ
- RÓWNY DOSTĘP DO PRZYSTĘPNEJ CENOWO EDUKACJI TECHNICZNEJ, ZAWODOWEJ I WYŻSZEJ
- ZWIĘKSZ LICZBĘ OSÓB POSIADAJĄCYCH UMIEJĘTNOŚCI ODPOWIEDNIE DO OSIĄGNIĘCIA SUKCESU FINANSOWEGO
- WYELIMINOWAĆ WSZELKĄ DYSKRYMINACJĘ W EDUKACJI
- POWSZECHNA UMIEJĘTNOŚĆ CZYTANIA I PISANIA
- EDUKACJA NA RZECZ ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU I GLOBALNEGO OBYWATELSTWA
- BUDUJ I ULEPSZAJ WŁĄCZAJĄCE I BEZPIECZNE SZKOŁY
- ROZSZERZYĆ STYPENDIA DLA SZKOLNICTWA WYŻSZEGO DLA KRAJÓW ROZWIJAJĄCYCH SIĘ
- ZWIĘKSZENIE PODAŻY WYKWALIFIKOWANYCH NAUCZYCIELI W KRAJACH ROZWIJAJĄCYCH SIĘ

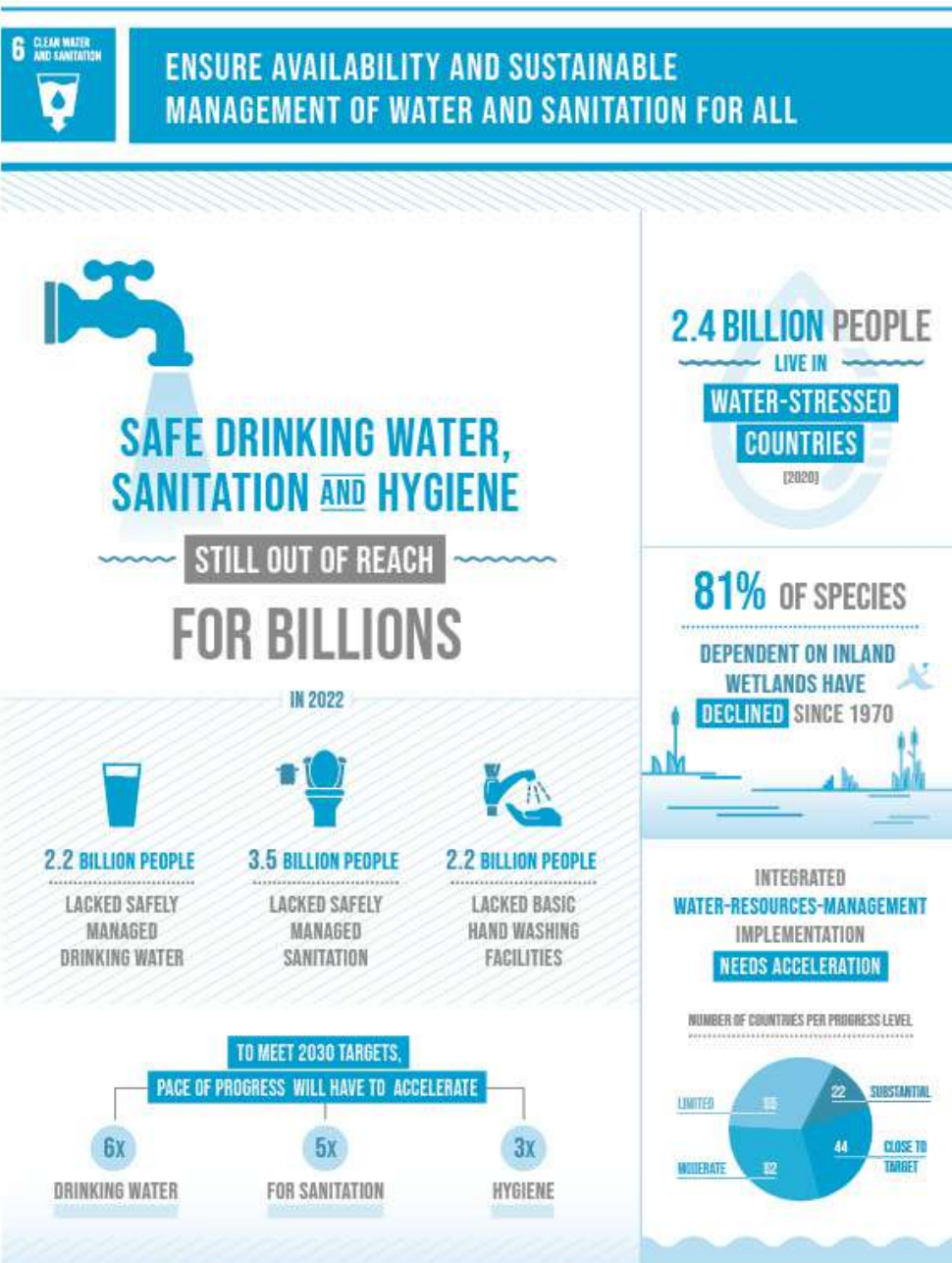

THE SUSTAINABLE DEVELOPMENT GOALS REPORT 2023: SPECIAL EDITION- [UNSTATS.UN.ORG/SDGS/REPORT/2023/](https://unstats.un.org/sdgs/report/2023/)

LISTA CELÓW:

- OSIĄGNIJ RÓWNOŚĆ PŁCI I WZMOCNIJ POZYCJĘ WSZYSTKICH KOBIEI I DZIEWCZĄT. ZAKOŃCZ DYSKRYMINACJĘ KOBIEI I DZIEWCZĄT
- POŁOŻYĆ KRES WSZELKIEJ PRZEMOCY I WYKORZYSTYWANIU KOBIEI I DZIEWCZĄT
- WYELIMINOWAĆ PRZYMUSOWE MAŁŻEŃSTWA I OKALECZANIE NARZĄDÓW PŁCIOWYCH
- DOCENIAJ BEZPŁATNĄ OPIEKĘ I PROMUJ WSPÓLNE OBOWIĄZKI DOMOWE
- ZAPEWNIJ PEŁNE UCZESTNICTWO W PRZYWÓDZTWIE I PODEJMOWANIU DECYZJI
- POWSZECHNY DOSTĘP DO PRAW REPRODUKCYJNYCH I ZDROWIA
- RÓWNE PRAWA DO ZASOBÓW GOSPODARCZYCH, WŁASNOŚCI NIERUCHOMOŚCI I USŁUG FINANSOWYCH
- PROMUJ WZMACNIANIE POZYCJI KOBIEI POPRZEZ TECHNOLOGIE
- PRZYJĘCIE I WZMOCNIENIE POLITYK I WYKONALNEGO USTAWODAWSTWA NA RZECZ RÓWNOŚCI PŁCI

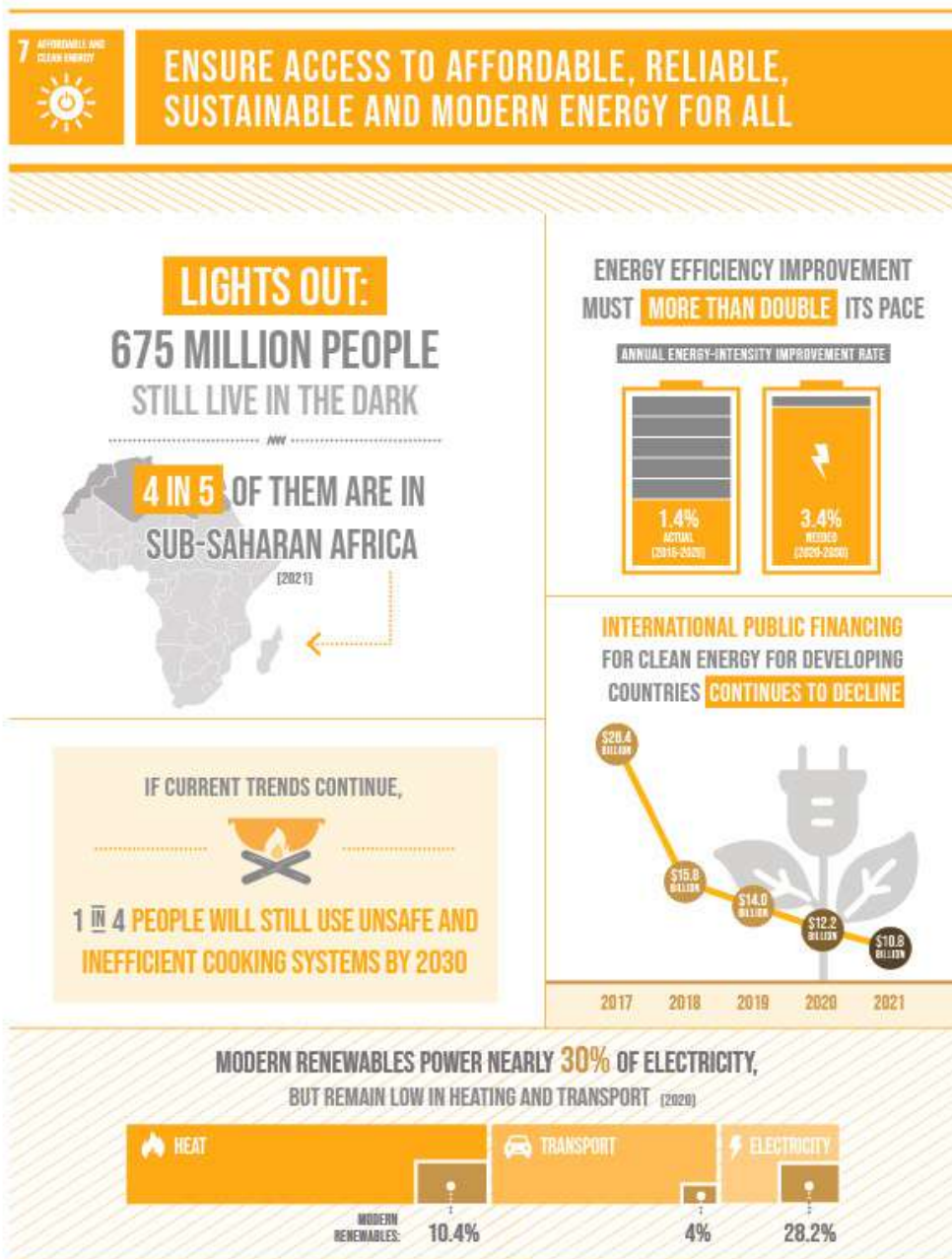

THE SUSTAINABLE DEVELOPMENT GOALS REPORT 2023: SPECIAL EDITION- [UNSTATS.UN.ORG/SDGS/REPORT/2023/](https://unstats.un.org/sdgs/report/2023/)

LISTA CELÓW:

- BEZPIECZNA I NIEDROGA WODA PITNA
- ZAKOŃCZ OTWARTĄ DEFEKACJĘ I ZAPEWNIJ DOSTĘP DO URZĄDZEŃ SANITARNYCH I HIGIENY
- POPRAW JAKOŚĆ WODY, OCZYSZCZANIE ŚCIEKÓW I BEZPIECZNE PONOWNE WYKORZYSTANIE
- ZWIĘKSZ EFEKTYWNOŚĆ WYKORZYSTANIA WODY I ZAPEWNIJ DOSTAWY SŁODKIEJ WODY
- WDROŻYĆ ZINTEGROWANE ZARZĄDZANIE ZASOBAMI WODNYMI
- OCHRONA I PRZYWRACANIE EKOSYSTEMÓW ZWIĄZANYCH Z WODĄ
- ROZSZERZENIE WSPARCIA W ZAKRESIE WODY I URZĄDZEŃ SANITARNYCH DLA KRAJÓW ROZWIJAJĄCYCH SIĘ
- WSPIERAJ LOKALNE ZAANGAŻOWANIE W ZARZĄDZANIE WODĄ I KANALIZACJĄ

THE SUSTAINABLE DEVELOPMENT GOALS REPORT 2023: SPECIAL EDITION- UNSTATS.UN.ORG/SDGS/REPORT/2023/

LISTA CELÓW:

- POWSZECHNY DOSTĘP DO NOWOCZESNEJ ENERGII
- ZWIĘKSZENIE GLOBALNEGO UDZIAŁU ENERGII ODNAWIALNEJ
- PODWÓJNA POPRAWA EFEKTYWNOŚCI ENERGETYCZNEJ
- PROMUJ DOSTĘP, TECHNOLOGIĘ I INWESTYCJE W CZYSTĄ ENERGIĘ
- ROZSZERZANIE I UNOWOCZEŚNIANIE USŁUG ENERGETYCZNYCH DLA KRAJÓW ROZWIJAJĄCYCH SIĘ

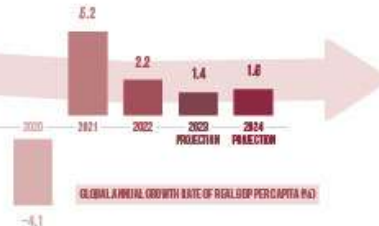

PROMOTE SUSTAINED, INCLUSIVE AND SUSTAINABLE ECONOMIC GROWTH, FULL AND PRODUCTIVE EMPLOYMENT AND DECENT WORK FOR ALL

GLOBAL ECONOMIC RECOVERY CONTINUES, BUT ON A SLOW TRAJECTORY

2 BILLION WORKERS ARE IN PRECARIOUS INFORMAL JOBS WITHOUT SOCIAL PROTECTION
(2022)

GLOBAL UNEMPLOYMENT IS EXPECTED TO FALL BELOW PRE-PANDEMIC LEVELS, BUT NOT IN LOW-INCOME COUNTRIES

	2019	2020	2022	2023 PROJECTION
LOW-INCOME COUNTRIES	6.2	6.9	6.7	6.7
WORLD	5.6	6.5	5.4	5.3

1 IN 4 YOUNG PEOPLE ARE NOT IN EDUCATION, EMPLOYMENT OR TRAINING,

WITH YOUNG WOMEN MORE THAN TWICE AS LIKELY AS YOUNG MEN TO BE IN THIS SITUATION
(2022)

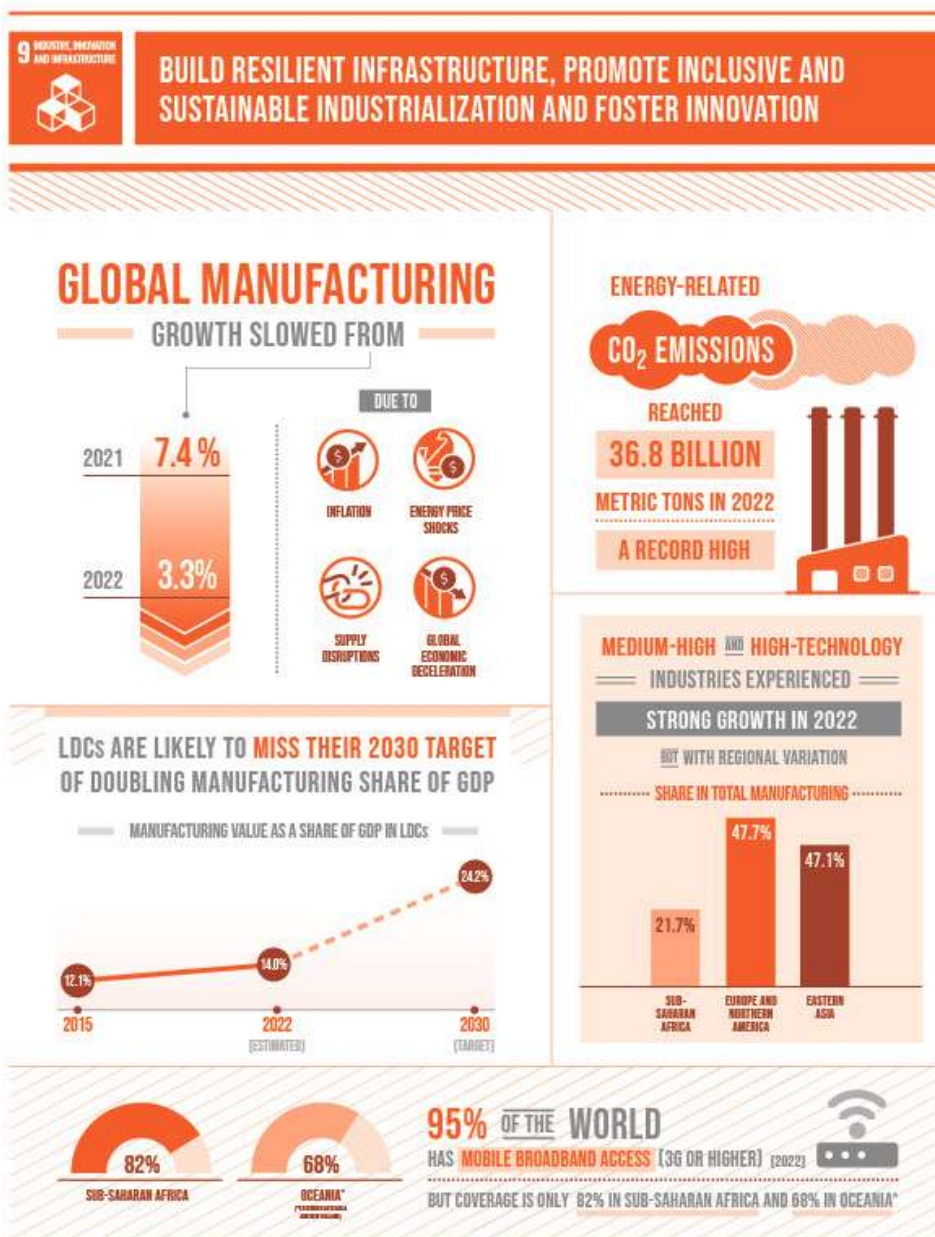
DURING THE PANDEMIC, 4 IN 10 ADULTS IN LOW- AND MIDDLE-INCOME COUNTRIES OPENED THEIR FIRST BANK ACCOUNT

THE SUSTAINABLE DEVELOPMENT GOALS REPORT 2023: SPECIAL EDITION - UNSTATS.UN.ORG/SDGS/REPORT/2023/

LISTA CELÓW:

- ZRÓWNOWAŻONY WZROST GOSPODARCZY
- DYWERSYFIKUJ, WPROWADZAJ INNOWACJE I ULEPSZAJ W CELU ZWIĘKSZENIA PRODUKTYWNOŚCI EKONOMICZNEJ
- PROMUJ POLITYKĘ WSPIERAJĄCĄ TWORZENIE MIEJSC PRACY I ROZWÓJ PRZEDSIĘBIORSTW
- POPRAW EFEKTYWNOŚĆ WYKORZYSTANIA ZASOBÓW W KONSUMPCJI I PRODUKCJI
- PEŁNE ZATRUDNIENIE I GODNA PRACA ZA RÓWNĄ PŁACĘ
- PROMOWANIE ZATRUDNIENIA, EDUKACJI I SZKOLEŃ MŁODZIEŻY
- POŁOŻYĆ KRES WSPÓŁCZESNEMU NIEWOLNICTWU, HANDLOWI LUDŹMI I PRACY DZIECI
- CHROŃ PRAWA PRACOWNICZE I PROMUJ BEZPIECZNE ŚRODOWISKO PRACY
- PROMUJ KORZYSTNĄ I ZRÓWNOWAŻONĄ TURYSTYKĘ
- POWSZECHNY DOSTĘP DO USŁUG BANKOWYCH, UBEZPIECZENIOWYCH I FINANSOWYCH
- ZWIĘKSZYĆ POMOC NA WSPARCIE HANDLU
- OPRACUJ GLOBALNĄ STRATEGIĘ ZATRUDNIENIA MŁODYCH LUDZI

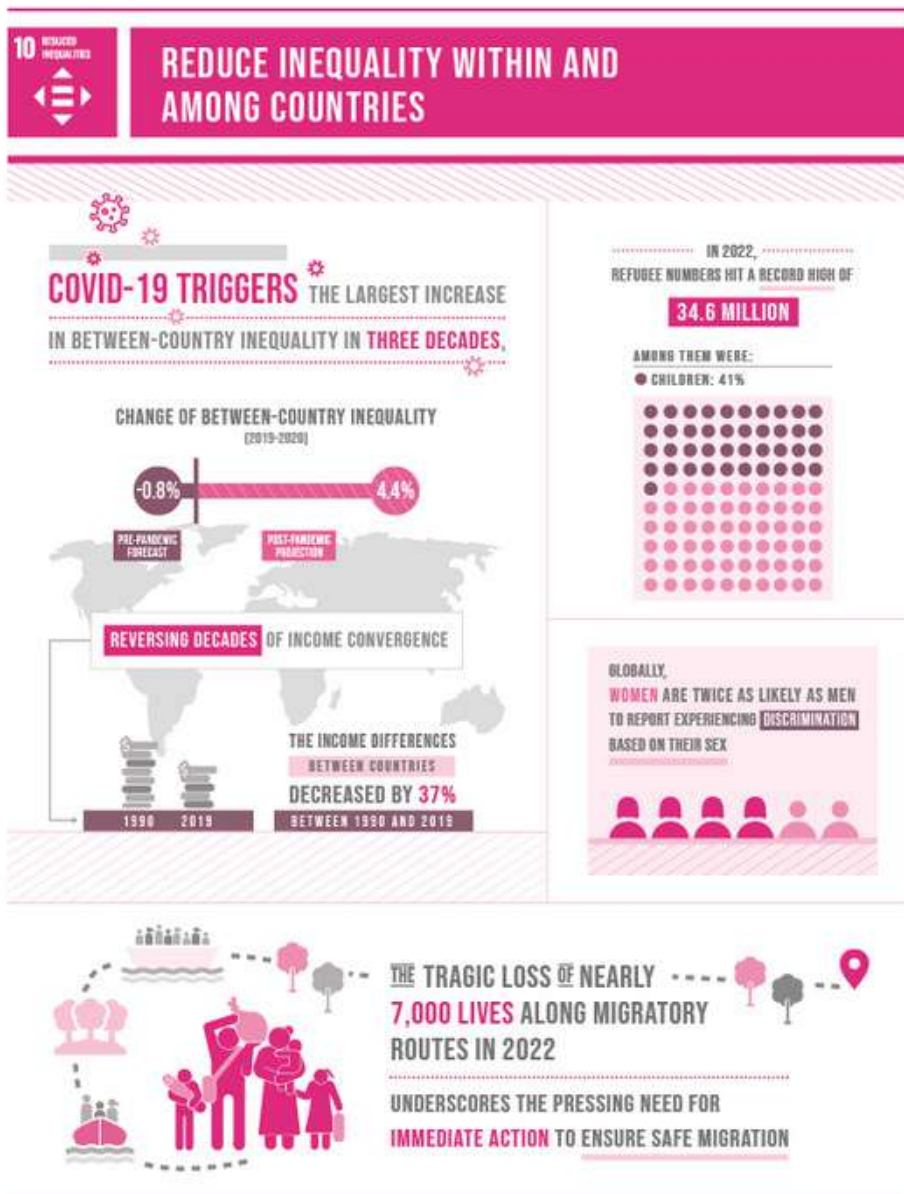

THE SUSTAINABLE DEVELOPMENT GOALS REPORT 2023: SPECIAL EDITION- UNSTATS.UN.ORG/SDGS/REPORT/2023/

LISTA CELÓW:

- ROZWIJAJ ZRÓWNOWAŻONĄ, ODPORNĄ I WŁĄCZAJĄCĄ INFRASTRUKTURĘ
- ZWIĘKSZENIE DOSTĘPU DO USŁUG I RYNKÓW FINANSOWYCH
- ULEPSZ WSZYSTKIE GAŁĘZIE PRZEMYSŁU I INFRASTRUKTURĘ W CELU ZAPEWNIENIA ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU
- UDOSKONALAJ BADANIA I ULEPSZAJ TECHNOLOGIE PRZEMYSŁOWE
- UŁATWIANIE ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU INFRASTRUKTURY DLA KRAJÓW ROZWIJAJĄCYCH SIĘ
- WSPIERAJ ROZWÓJ TECHNOLOGII KRAJOWYCH I DYWERSYFIKACJĘ PRZEMYSŁU
- POWSZECHNY DOSTĘP DO TECHNOLOGII INFORMACYJNO-KOMUNIKACYJNYCH

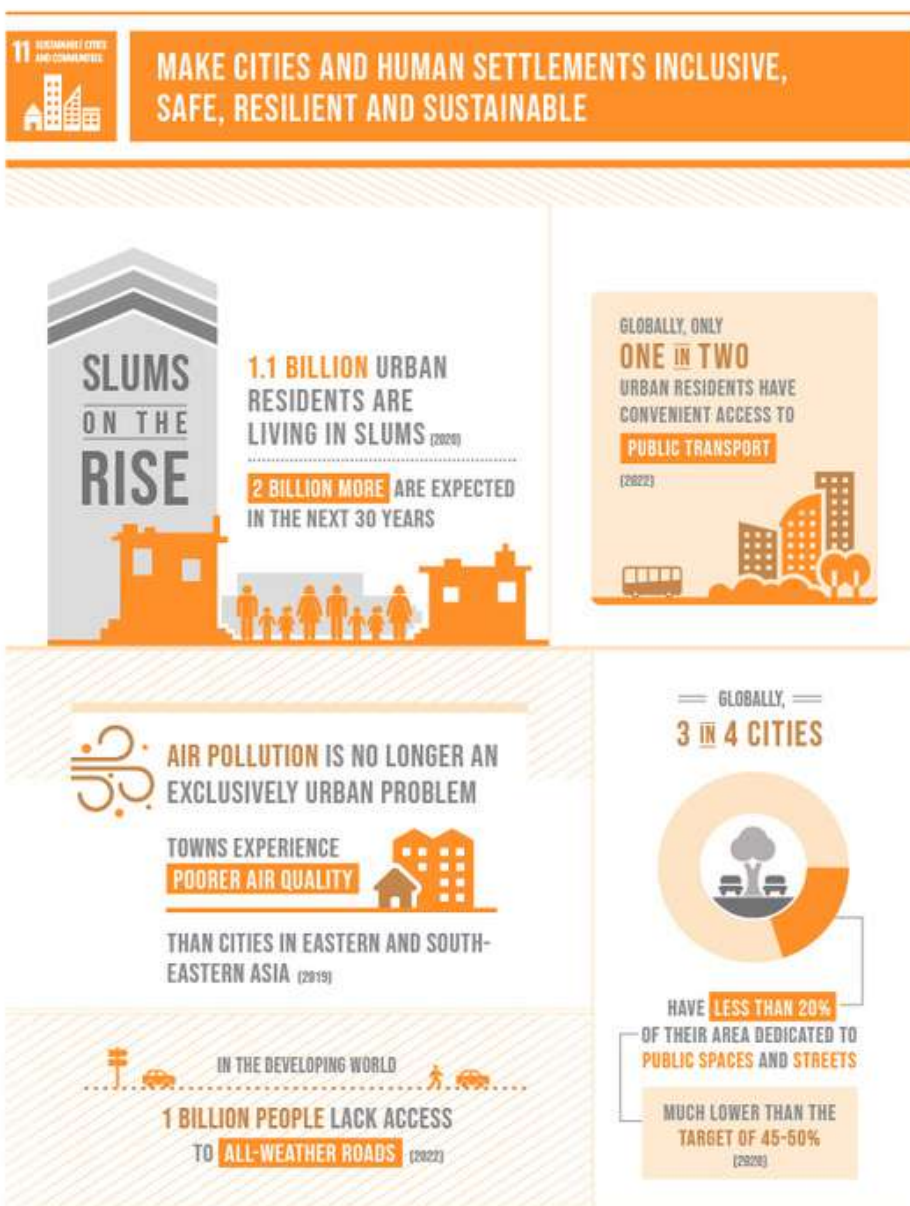

THE SUSTAINABLE DEVELOPMENT GOALS REPORT 2023: SPECIAL EDITION- [UNSTATS.UN.ORG/SDGS/REPORT/2023/](https://unstats.un.org/sdgs/report/2023/)

LISTA CELÓW:

- ZMNIEJSZ NIERÓWNOŚCI DOCHODOWE
- PROMOWANIE POWSZECHNEGO WŁĄCZENIA SPOŁECZNEGO, GOSPODARCZEGO I POLITYCZNEGO
- ZAPEWNIJ RÓWNE SZANSE I POŁÓŻ KRES DYSKRYMINACJI
- PRZYJMIJ POLITYKĘ FISKALNĄ I SPOŁECZNĄ PROMUJĄCĄ RÓWNOŚĆ
- LEPSZA REGULACJA ŚWIATOWYCH RYNKÓW I INSTYTUCJI FINANSOWYCH
- ZWIĘKSZONA REPREZENTACJA KRAJÓW ROZWIJAJĄCYCH SIĘ W INSTYTUCJACH FINANSOWYCH
- ODPOWIEDZIALNA I DOBRZE ZARZĄDZANA POLITYKA MIGRACYJNA
- SPECJALNE I ZRÓŻNICOWANE TRAKTOWANIE KRAJÓW ROZWIJAJĄCYCH SIĘ
- ZACHĘCANIE DO POMOCY ROZWOJOWEJ I INWESTYCJI W KRAJACH NAJSŁABIEJ ROZWIŃIĘTYCH
- ZMNIEJSZ KOSZTY TRANSAKCJI W PRZYPADKU PRZEKAZÓW PIENIĘŻNYCH MIGRANTÓW

THE SUSTAINABLE DEVELOPMENT GOALS REPORT 2023: SPECIAL EDITION- [UNSTATS.UN.ORG/SDGS/REPORT/2023/](https://unstats.un.org/sdgs/report/2023/)

LISTA CELÓW:

- BEZPIECZNE I NIEDROGIE MIESZKANIA
- NIEDROGIE I ZRÓWNOWAŻONE SYSTEMY TRANSPORTOWE
- WŁĄCZAJĄCA I ZRÓWNOWAŻONA URBANIZACJA
- CHROŃ ŚWIATOWE DZIEDZICTWO KULTUROWE I NATURALNE
- OGRANICZ NIEKORZYSTNE SKUTKI KLĘSK ŻYWIOŁOWYCH
- ZMNIEJSZENIE WPŁYWU MIAST NA ŚRODOWISKO
- ZAPEWNIJ DOSTĘP DO BEZPIECZNYCH I WŁĄCZAJĄCYCH PRZESTRZENI ZIELONYCH I PUBLICZNYCH
- SILNE PLANOWANIE ROZWOJU KRAJOWEGO I REGIONALNEGO
- WDRAŻAJ POLITYKI NA RZECZ WŁĄCZENIA SPOŁECZNEGO, EFEKTYWNEGO GOSPODAROWANIA ZASOBAMI I OGRANICZANIA RYZYKA KATASTROF
- WSPIERAJ KRAJE NAJSŁABIEJ ROZWINIĘTE W ZRÓWNOWAŻONYM I ODPORNYM BUDOWNICTWIE

12 RESPONSIBLE CONSUMPTION AND PRODUCTION

ENSURE SUSTAINABLE CONSUMPTION AND PRODUCTION PATTERNS

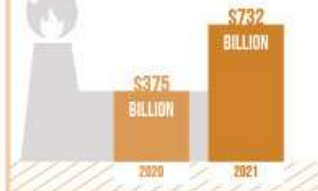
HIGH-INCOME COUNTRIES LEAVE A LARGER ENVIRONMENTAL FOOTPRINT COMPARED TO LOW-INCOME COUNTRIES

MATERIAL FOOTPRINT PER CAPITA IN HIGH-INCOME COUNTRIES IS

10 TIMES THAT OF LOW-INCOME COUNTRIES

DESPITE CALLS FOR A PHASE-OUT OF FOSSIL FUEL SUBSIDIES, RETURN AND NEARLY DOUBLED, TRIGGERED BY GLOBAL CRISES

ON AVERAGE, EACH PERSON WASTES **120 KILOGRAMS**

OF FOOD PER YEAR

COMPANY SUSTAINABILITY REPORTING HAS **TRIPLED** SINCE 2016

THE SUSTAINABLE DEVELOPMENT GOALS REPORT 2023: SPECIAL EDITION - [UNSTATS.UN.ORG/SDGS/REPORT/2023/](https://unstats.un.org/sdgs/report/2023/)

LISTA CELÓW:

- WDROŻYĆ 10-LETNIE RAMY ZRÓWNOWAŻONEJ KONSUMPCJI I PRODUKCJI
- ZRÓWNOWAŻONE ZARZĄDZANIE I WYKORZYSTANIE ZASOBÓW NATURALNYCH
- ZMNIEJSZ O POŁOWĘ GLOBALNE MARNOWANIE ŻYWNOSCI NA MIESZKAŃCA
- ODPOWIEDZIALNE ZARZĄDZANIE CHEMIKALIAM I ODPADAMI
- ZNACZĄCE OGRANICZENIE WYTWARZANIA ODPADÓW
- ZACHĘCAJ FIRMY DO PRZYJMOWANIA ZRÓWNOWAŻONYCH PRAKTYK I RAPORTOWANIA NA TEMAT ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU
- PROMUJ ZRÓWNOWAŻONE PRAKTYKI W ZAKRESIE ZAMÓWIEŃ PUBLICZNYCH
- PROMUJ POWSZECHNE ZROZUMIENIE ZRÓWNOWAŻONEGO STYLU ŻYCIA
- WSPIERANIE POTENCJAŁU NAUKOWEGO I TECHNOLOGICZNEGO KRAJÓW ROZWIJAJĄCYCH SIĘ W ZAKRESIE ZRÓWNOWAŻONEJ KONSUMPCJI I PRODUKCJI
- OPRACUJ I WDRAŻAJ NARZĘDZIA DO MONITOROWANIA ZRÓWNOWAŻONEJ TURYSTYKI
- USUŃ ZAKŁÓCENIA RYNKU, KTÓRE ZACHĘCAJĄ DO MARNOTRAWNEJ KONSUMPCJIN

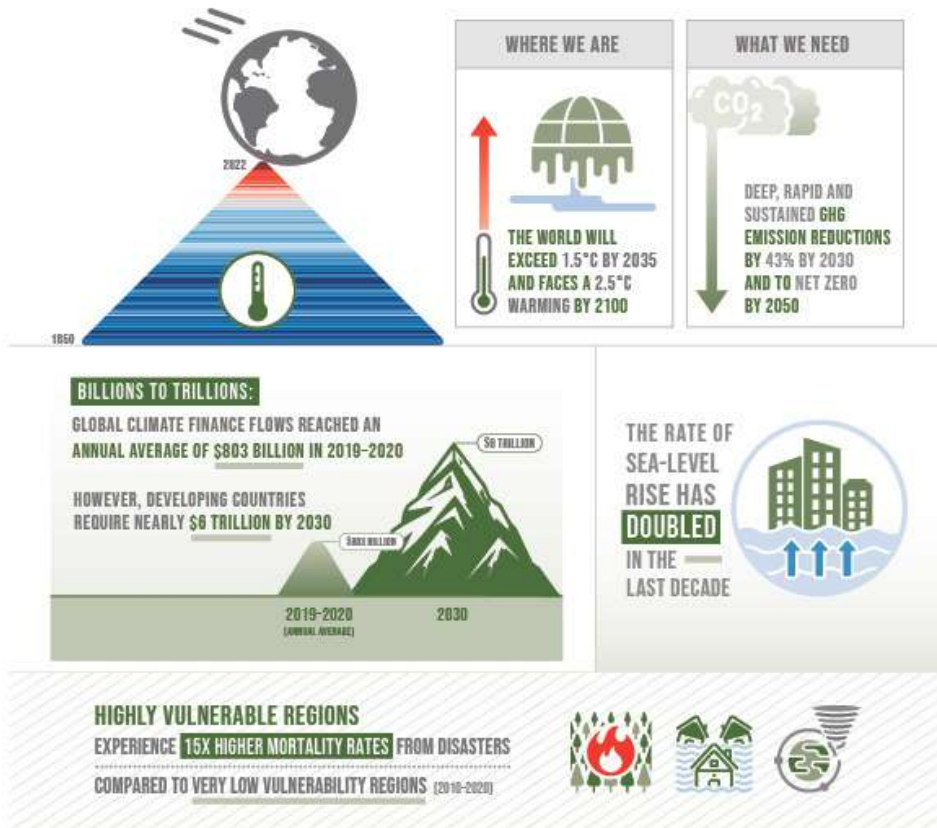
13 CLIMATE ACTION

TAKE URGENT ACTION TO COMBAT CLIMATE CHANGE AND ITS IMPACTS

EARTH'S TIPPING POINT

STANDING AT THE BRINK OF CLIMATE CALAMITY

THE SUSTAINABLE DEVELOPMENT GOALS REPORT 2023: SPECIAL EDITION- [UNSTATS.UN.ORG/SDGS/REPORT/2023/](https://unstats.un.org/sdgs/report/2023/)

LISTA CELÓW:

- WZMOCNIENIE ODPORNOŚCI I ZDOLNOŚCI ADAPTACYJNYCH DO KATASTROF ZWIĄZANYCH Z KLIMATEM
- WŁĄCZENIE ŚRODKÓW ZWIĄZANYCH ZE ZMIANĄ KLIMATU DO POLITYKI I PLANOWANIA
- BUDUJ WIEDZĘ I POTENCJAŁ, ABY SPROSTAĆ ZMIANOM KLIMATYCZNYM
- WDROŻYĆ RAMOWĄ KONWENCJĘ ONZ W SPRAWIE ZMIAN KLIMATYCZNYCH
- PROMUJ MECHANIZMY ZWIĘKSZAJĄCE ZDOLNOŚĆ PLANOWANIA I ZARZĄDZANIA

CONSERVE AND SUSTAINABLY USE THE OCEANS, SEA AND MARINE RESOURCES FOR SUSTAINABLE DEVELOPMENT

PRESERVE THE BLUE, PROTECT THE EARTH:
URGENT ACTIONS NEEDED TO SAFEGUARD
THE PLANET'S **LARGEST ECOSYSTEM**

OCEAN EMERGENCY

COASTAL EUTROPHICATION:
CAUSING ALGAL BLOOMS AND DEAD ZONES

OCEAN ACIDIFICATION:
30% HIGHER THAN IN PRE-INDUSTRIAL TIMES

OCEAN WARMING:
SEA-LEVEL RISE AND AFFECTING MARINE ECOSYSTEMS

PLASTIC POLLUTION:
17 MILLION METRIC TONS IN 2021 - 2-3X MORE BY 2040

OVER-FISHING:
MORE THAN A THIRD OF GLOBAL FISH STOCKS ARE OVERFISHED

CITIZEN SCIENCE BEACH CLEAN-UPS

SHED LIGHT ON THE MAGNITUDE OF OCEAN PLASTIC POLLUTION

SUFFOCATING SEAS

COASTAL EUTROPHICATION TRIGGERS CRUSTACEAN WALKOUTS

OCEAN ACIDIFICATION

REPORTING STATIONS HAVE TRIPLED WORLDWIDE

2021: 176 STATIONS
2022: 308 STATIONS
2023: 539 STATIONS

1 IN 5 FISH CAUGHT ORIGINATES FROM ILLEGAL, UNREPORTED AND UNREGULATED FISHING

THE SUSTAINABLE DEVELOPMENT GOALS REPORT 2023: SPECIAL EDITION- [UNSTATS.UN.ORG/SDGS/REPORT/2023/](https://unstats.un.org/sdgs/report/2023/)

LISTA CELÓW:

- ZMNIEJSZ ZANIECZYSZCZENIE MORZA
- CHROŃ I PRZYWRACAJ EKOSYSTEMY
- ZMNIEJSZ ZAKWASZENIE OCEANÓW
- ZRÓWNOWAŻONE RYBOŁÓWSTWO
- CHRONIĆ OBSZARY PRZYBRZEŻNE I MORSKIE
- ZAKOŃCZYĆ DOTACJE PRZYCZYNIAJĄCE SIĘ DO PRZEŁOWIENIA I NIELEGALNYCH POŁOWÓW
- ZWIĘKSZ KORZYŚCI EKONOMICZNE WYNIKAJĄCE ZE ZRÓWNOWAŻONEGO WYKORZYSTANIA ZASOBÓW MORSKICH
- ZWIĘKSZANIE WIEDZY NAUKOWEJ, BADAŃ I TECHNOLOGII NA RZECZ ZDROWIA OCEANÓW
- WSPIERAJ RYBAKÓW NA MAŁĄ SKALĘ
- WDRAŻANIE I EGZEKWOWANIE MIĘDZYNARODOWEGO PRAWA MORSKIEGO

15 LIFE ON LAND

PROTECT, RESTORE AND PROMOTE SUSTAINABLE USE OF TERRESTRIAL ECOSYSTEMS, SUSTAINABLY MANAGE FORESTS, COMBAT DESERTIFICATION, AND HALT AND REVERSE LAND DEGRADATION AND HALT BIODIVERSITY LOSS

**A FUNDAMENTAL SHIFT IN HUMANITY'S
RELATIONSHIP WITH NATURE
IS ESSENTIAL**

FOREST LOSSES

LAND DEGRADATION

SPECIES EXTINCTION

POSE SEVERE THREATS TO PEOPLE AND THE PLANET

100 MILLION HECTARES
OF HEALTHY AND PRODUCTIVE LAND WAS DEGRADED EVERY YEAR FROM 2015-2019

EQUIVALENT TO **2X** THE SIZE OF GREENLAND

PROTECTED AREA COVERAGE OF KEY BIODIVERSITY AREAS HAS STALLED SINCE 2015

THE WORLD IS CURRENTLY FACING THE LARGEST SPECIES EXTINCTION EVENT SINCE THE DINOSAUR AGE

THE KUNMING-MONTREAL GLOBAL BIODIVERSITY FRAMEWORK
• PROVIDES RENEWED IMPETUS FOR CONSERVING TERRESTRIAL ECOSYSTEMS, UNITE

4 OUTCOME-ORIENTED GOALS BY 2050

23 TARGETS BY 2030

THE SUSTAINABLE DEVELOPMENT GOALS REPORT 2023: SPECIAL EDITION- UNSTATS.UN.ORG/SDGS/REPORT/2023/

LISTA CELÓW:

- OCHRONA I PRZYWRACANIE EKOSYSTEMÓW LĄDOWYCH I ŚŁODKOWODNYCH
- ZAKOŃCZYĆ WYLESIANIE I PRZYWRÓCIĆ ZDEGRADOWANE LASY
- POŁOŻYĆ KRES PUSTYNNIENIU I PRZYWRÓCIĆ ZDEGRADOWANE TERENY
- ZAPEWNIĆ OCHRONĘ EKOSYSTEMÓW GÓRSKICH
- CHROŃ RÓŻNORODNOŚĆ BIOLOGICZNĄ I SIEDLISKA PRZYRODNICZE
- CHROŃ DOSTĘP DO ZASOBÓW GENETYCZNYCH I SPRAWIEDLIWY PODZIAŁ KORZYŚCI
- WYELIMINOWAĆ KŁUSOWNICTWO I HANDEL GATUNKAMI CHRONIONYMI
- ZAPOBIEGANIE INWAZYJNYM GATUNKOM OBCYM NA LĄDZIE I W EKOSYSTEMACH WODNYCH
- INTEGRACJA EKOSYSTEMU I RÓŻNORODNOŚCI BIOLOGICZNEJ W PLANOWANIU RZĄDOWYM
- FINANSOWANIE I ZACHĘCANIE DO ZRÓWNOWAŻONEJ GOSPODARKI LEŚNEJ
- ZWALCZANIE GLOBALNEGO KŁUSOWNICTWA I HANDLU LUDŹMI

PROMOTE PEACEFUL AND INCLUSIVE SOCIETIES FOR SUSTAINABLE DEVELOPMENT, PROVIDE ACCESS TO JUSTICE FOR ALL AND BUILD EFFECTIVE, ACCOUNTABLE AND INCLUSIVE INSTITUTIONS AT ALL LEVELS

STEEP RISE IN CONFLICT-RELATED CIVILIAN DEATHS

WITH AN OVER **50% SURGE** IN 2022, FUELED BY THE **WAR IN UKRAINE**

2021 SAW

THE HIGHEST NUMBER OF INTENTIONAL HOMICIDES IN 20 YEARS

458,000 LIVES LOST

9 IN 10 VICTIMS WERE MALE

MORE THAN

108.4 MILLION PEOPLE

HAD BEEN FORCIBLY DISPLACED WORLDWIDE AS OF END-2022

2.5X THE NUMBER A DECADE AGO

NEARLY **200,000**

TRAFFICKING VICTIMS

WERE DETECTED WORLDWIDE BETWEEN 2017 AND 2020

BUT MANY MORE LIKELY REMAINED **UNDETECTED**

YOUTH FACE UNDERREPRESENTATION IN POLITICS, HINDERING THEIR PARTICIPATION IN DECISION-MAKING PROCESSES

30 GLOBAL MEDIAN AGE

51 AVERAGE AGE OF MEMBERS OF PARLIAMENT

THE SUSTAINABLE DEVELOPMENT GOALS REPORT 2023: SPECIAL EDITION- [UNSTATS.UN.ORG/SDGS/REPORT/2023/](https://unstats.un.org/sdgs/report/2023/)

LISTA CELÓW:

- OGRANICZ PRZEMOC WSZĘDZIE
- CHROŃ DZIECI PRZED NADUŻYCIAMI, WYZYSKIEM, HANDLEM LUDŹMI I PRZEMOCĄ
- PROMUJ PRAWORZĄDNOŚĆ I ZAPEWNIJ RÓWNY DOSTĘP DO WYMIARU SPRAWIEDLIWOŚCI
- ZWALCZANIE PRZESTĘPCZOŚCI ZORGANIZOWANEJ ORAZ NIELEGALNEGO PRZEPEŁYWU ŚRODKÓW FINANSOWYCH I BRONI
- ZASADNICZO OGRANICZYĆ KORUPCJĘ I PRZEKUPSTWO
- ROZWIJAJ SKUTECZNE, ODPOWIEDZIALNE I PRZEJRZYSTE INSTYTUCJE
- ZAPEWNIJ RESPONSYWNE, WŁĄCZAJĄCE I REPREZENTATYWNE PODEJMOWANIE DECYZJI
- WZMOCNIENIE UDZIAŁU W GLOBALNYM ZARZĄDZANIU
- ZAPEWNIJ UNIWERSALNĄ TOŻSAMOŚĆ PRAWNĄ
- ZAPEWNIĆ PUBLICZNY DOSTĘP DO INFORMACJI I CHRONIĆ PODSTAWOWE WOLNOŚCI
- WZMOCNIĆ INSTYTUCJE KRAJOWE, ABY ZAPOBIEGAĆ PRZEMOCY ORAZ ZWALCZAĆ PRZESTĘPCZOŚĆ I TERRORYZM
- PROMUJ I EGZEKWUJ NIEDYSKRIMINACYJNE PRAWA I POLITYKI

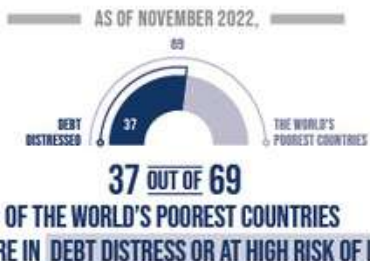

STRENGTHEN THE MEANS OF IMPLEMENTATION AND REVITALIZE THE GLOBAL PARTNERSHIP FOR SUSTAINABLE DEVELOPMENT

MANY DEVELOPING COUNTRIES ARE FACING A DEBT CRISIS

NET ODA REACHED **\$206 BILLION** IN 2022, UP 15.3% FROM 2021

MAINLY DUE TO SPENDING ON REFUGEES IN DONOR COUNTRIES AND AID TO UKRAINE

NET ODA REACHED 0.37% OF GNI. STILL BELOW THE TARGET OF 0.7%

ODA FUNDING FOR DATA

THE SUSTAINABLE DEVELOPMENT GOALS REPORT 2023: SPECIAL EDITION- UNSTATS.UN.ORG/SDGS/REPORT/2023/

LISTA CELÓW:

- ZMOBILIZUJ ZASOBY, ABY USPRAWNIĆ ŚCIĄGANIE DOCHODÓW KRAJOWYCH
- WDROŻYĆ WSZYSTKIE ZOBOWIĄZANIA W ZAKRESIE POMOCY ROZWOJOWEJ
- ZMOBILIZOWAĆ ZASOBY FINANSOWE DLA KRAJÓW ROZWIJAJĄCYCH SIĘ
- POMOC KRAJOM ROZWIJAJĄCYM SIĘ W OSIĄGNIĘCIU ZDOLNOŚCI OBSŁUGI ZADŁUŻENIA
- INWESTUJ W KRAJACH NAJSŁABIEJ ROZWIĄNYCH
- DZIELENIE SIĘ WIEDZĄ I WSPÓŁPRACA NA RZECZ DOSTĘPU DO NAUKI, TECHNOLOGII I INNOWACJI
- PROMUJ ZRÓWNOWAŻONE TECHNOLOGIE W KRAJACH ROZWIJAJĄCYCH SIĘ
- WZMOCNIENIE POTENCJAŁU NAUKOWEGO, TECHNOLOGICZNEGO I INNOWACYJNEGO KRAJÓW NAJSŁABIEJ ROZWIĄNYCH
- WIĘKSZY POTENCJAŁ W ZAKRESIE CELÓW ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU W KRAJACH ROZWIJAJĄCYCH SIĘ
- PROMOWANIE UNIWERSALNEGO SYSTEMU HANDLU W RAMACH WTO
- ZWIĘKSZYĆ EKSPORT KRAJÓW ROZWIJAJĄCYCH SIĘ
- USUNĄĆ BARIERY HANDLOWE DLA KRAJÓW NAJSŁABIEJ ROZWIĄNYCH
- ZWIĘKSZYĆ GLOBALNĄ STABILNOŚĆ MAKROEKONOMICZNĄ
- ZWIĘKSZENIE SPÓJNOŚCI POLITYKI NA RZECZ ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU
- SZANUJ PRZYWÓDZTWO KRAJOWE WE WDRAŻANIU POLITYK NA RZECZ ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU
- WZMOCNIJ GLOBALNE PARTNERSTWO NA RZECZ ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU
- ZACHĘCAJ DO SKUTECZNEGO PARTNERSTWA
- ZWIĘKSZ DOSTĘPNOŚĆ WIARYGODNYCH DANYCH
- DAŁSZY ROZWÓJ MIERNIKÓW POSTĘPU

MATERIAŁ NA TEMAT PRAW CZŁOWIEKA W KONTEKŚCIE ZMIAN KLIMATU PRZYGOTOWAŁ DLA PAŃSTWA DOLNOŚLĄSKA FEDERACJA NGOS Z WROCŁAWIA (POLSKA).

JESTEŚMY ZWIĄZKIEM STOWARZYSZEŃ DZIAŁAJĄCYM OD 2004 ROKU I STOWARZYSZAJĄCYM PONAD 250 ORGANIZACJI POZARZĄDOWYCH ORGANIZACJE Z DOLNEGO ŚLĄSKA.

MATERIAŁ NA TEMAT PRAW CZŁOWIEKA W KONTEKŚCIE ZMIAN KLIMATU PRZYGOTOWAŁ DLA PAŃSTWA DOLNOŚLĄSKA FEDERACJA NGOS Z WROCŁAWIA (POLSKA).

JESTEŚMY ZWIĄZKIEM STOWARZYSZEŃ DZIAŁAJĄCYM OD 2004 ROKU I STOWARZYSZAJĄCYCH PONAD 250 ORGANIZACJI POZARZĄDOWYCH ORGANIZACJE Z DOLNEGO ŚLĄSKA.

CELE FEDERACJI:

- WSPIERANIE I ROZWÓJ SPOŁECZEŃSTWA OBYWATELSKIEGO NA DOLNYM ŚLĄSKU.
- REALIZACJA ZADAŃ Z OBSZARÓW POŻYTKU PUBLICZNEGO.
- ROZWÓJ STANDARDÓW WSPÓŁPRACY I DZIAŁANIA ORAZ WZMACNIANIE POCZUCIA TOŻSAMOŚCI W OTOCZENIU ORGANIZACJI POZARZĄDOWYCH.
- RZECZ INTERESÓW ORGANIZACJI POZARZĄDOWYCH.
- KSZTAŁTOWANIE KORZYSTNYCH POSTAW SPOŁECZNYCH WOBEC ORGANIZACJI POZARZĄDOWYCH I BUDOWANIE ICH WIARYGODNEGO WIZERUNKU.
- OPINIA W SPRAWIE PRAWODAWSTWA.
- DZIAŁANIA NA RZECZ PARTNERSKIEJ WSPÓŁPRACY ORGANIZACJI POZARZĄDOWYCH Z ADMINISTRACJĄ PUBLICZNĄ NA WSZYSTKICH POZIOMACH.
- WSPIERANIE DZIAŁALNOŚCI ORGANIZACJI CZŁONKOWSKICH.
- REPREZENTACJA ORGANIZACJI POZARZĄDOWYCH NALEŻĄCYCH DO FEDERACJI WOBEC SEKTORA PUBLICZNEGO I INNYCH ŚRODOWISK.
- DZIAŁALNOŚĆ NA RZECZ INNYCH ORGANIZACJI POZARZĄDOWYCH NIEBĘDĄCYCH CZŁONKAMI FEDERACJI, INSTYTUCJI PUBLICZNYCH, UCZELNI I PRZEDSIĘBIORSTW W ZAKRESIE BUDOWANIA RELACJI WSPÓŁPRACY Z WŁADZĄ PUBLICZNĄ.
- NAWIĄZANIE WSPÓŁPRACY I WYMIANA DOŚWIADCZEŃ Z PARTNERAMI KRAJOWYMI I ZAGRANICZNYMI.

Uwaga końcowa

Drogi uczestniku,

Informacje zawarte w tym materiale to tylko niewielka część tego, co tak naprawdę oznaczają problemy, które zmiany klimatyczne powodują na naszej planecie.

Materiał został stworzony, aby dostarczyć Ci jedynie niezbędnych informacji na temat walk międzyludzkich i kryzysu klimatycznego, ale kluczowym punktem tych warsztatów będzie Twój wkład, Twój i innych uczestników. Chcemy poznać Twoje poglądy, zrozumieć Twoje lęki i marzenia dotyczące naszej wspólnej przyszłości. W debatach, które się odbędą, będziemy eksplorować różnorodne idee i szukać kreatywnych rozwiązań chroniących środowisko.

Miło nam było usłyszeć, że jesteś zainteresowany wzięciem udziału w naszych warsztatach na ten ważny temat. Każdy z nas odgrywa ważną rolę w walce o ochronę planety i zapewnienie zrównoważonej przyszłości przyszłym pokoleniom.

Zachęcamy do otwartości, przygotowania argumentów i swobodnego wyrażania swoich myśli. Do tego czasu... nie możemy się doczekać spotkania z Tobą na warsztatach i rozpoczęcia pozytywnych zmian.

Z miłością i entuzjazmem,
DFOP, zespół organizacji pozarządowych